

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA

โดย

นางสาวปรียาภรณ์ ดวงทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING ABILITY
OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTS
USING ECOLA TECHNIQUE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education TEACHING THAI LANGUAGE
Department of Curriculum and Instruction
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

630620024 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ, การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA

นางสาว ปรียาภรณ์ ดวงทอง: การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้ย

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้อยู่ โดยการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค
ECOLA 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วย
เทคนิค ECOLA กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอ
เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค ECOLA 2) แบบทดสอบวัด
ความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบสอบถาม
ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค ECOLA สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย พบว่า

1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีการ
จัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค ECOLA หลังการจัดการเรียนรู้อยู่สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วย
เทคนิค ECOLA ภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด

630620024 : Major TEACHING THAI LANGUAGE

Keyword : CRITICAL READING, TEACHING WITH GPAS PROCESS

MISS Preeyapohn DUANGTHONG : THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING ABILITY OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTS USING ECOLA TECHNIQUE Thesis advisor : Atikamas Makjui, Ph.D.

The purposes of this study were to 1) compare the critical reading ability of Matthayomsuksa 4 students before and after learning through the ECOLA technique and 2) examine the students' opinions toward learning through the ECOLA technique. The sample consisted of 35 Matthayomsuksa 4/2 students from Benjarachanusorn School, Mueang Nonthaburi District, Nonthaburi Province, under the Office of Secondary Educational Service Area Nonthaburi, in the second semester of the 2024 academic year. The sample was selected using a Cluster random sampling method. The research instruments consisted of 1) lesson plans for teaching critical reading to Matthayomsuksa 4 students using the ECOLA technique, 2) a critical reading ability test for Matthayomsuksa 4 students, and 3) a questionnaire on students' opinions toward learning through the ECOLA technique. The data were analyzed using mean (M), standard deviation (S.D.), and t-test for dependent samples.

The study found as follows:

- 1) The critical reading ability of Matthayomsuksa 4 students after learning through the ECOLA technique was significantly higher than before learning at the .05 level.
- 2) The overall opinions of Matthayomsuksa 4 students toward learning through the ECOLA technique were at the highest agreement level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความเมตตาและความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำ อย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งแนวทางอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้กำลังใจในการ ต่อสู้อุปสรรค ด้วยความเมตตา และปรารถนาดีเสมอ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สง่า วงศ์ไชย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและ แนะนำแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่อง จนสำเร็จและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนชั้น ม.4/2 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณครูสินีนารถ มุ่งก่อกลาง ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุพรรณบุรี คุณครูอดิอร ตัญญาญจน์ ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ และคุณครูรัชชานนท์ ภูผิวำ ครูชำนาญการ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนไทรน้อย นนทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์แห่งงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา คณาจารย์และ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้เขียนหนังสือ ตำราทุกเล่ม ที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี

ปรียาภรณ์ ดวงทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	6
คำถามของการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2	12
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ...	13
1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย.....	13
1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย	13

1.3 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท31102 ภาษาไทย 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์.....	16
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	20
2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน.....	20
2.2 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	22
2.3 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	23
2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	24
2.5 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	26
2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	29
2.7 วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	31
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA.....	34
3.1 ความเป็นมาของเทคนิค ECOLA.....	34
3.2 หลักการของเทคนิค ECOLA.....	34
3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA.....	35
3.4 การประยุกต์ใช้เทคนิค ECOLA ในการเรียนการสอน.....	36
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	37
4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค ECOLA.....	40
บทที่ 3.....	44
วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย.....	45
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	47
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง.....	58
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล.....	59

บทที่ 4	61
ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA.....	61
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาวเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัด การเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA.....	62
บทที่ 5	66
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	77
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	77
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	77
รายการอ้างอิง	79
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก	
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
ภาคผนวก ข	
ตารางผลของการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
ภาคผนวก ค	
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA.....	99
ภาคผนวก ง	
แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	102

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค ECOLA.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	137

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	3
ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน.....	14
ตารางที่ 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4	18
ตารางที่ 4 กิจกรรมที่ออกแบบโดยใช้เทคนิค ECOLA.....	48
ตารางที่ 5 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม Bloom’s revised Taxonomy (2001).....	52
ตารางที่ 6 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162)	56
ตารางที่ 7 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA	61
ตารางที่ 8 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัด การเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA.....	62
ตารางที่ 9 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความ เหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 1	87
ตารางที่ 10 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความ เหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 2	88
ตารางที่ 11 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความ เหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 3	89
ตารางที่ 12 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความ เหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 4	90
ตารางที่ 13 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความ เหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 5	91

ตารางที่ 14 ผลของการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 92

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ IOC จากแบบสอบถามความเห็นของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 ต่อการสอนด้วยเทคนิค ECOLA 94

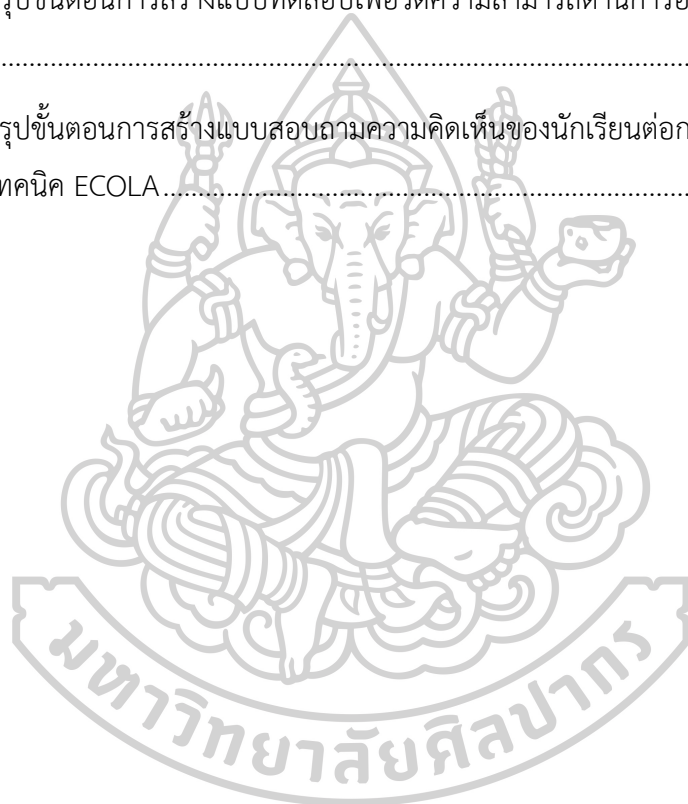
ตารางที่ 16 ค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้าน
 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 96

ตารางที่ 17 ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการ
 สอนด้วยเทคนิค ECOLA 97

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
แผนภูมิที่ 2 ลำดับขั้นตอนการออกแบบแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA	51
แผนภูมิที่ 3 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	55
แผนภูมิที่ 4 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียน การสอนด้วยเทคนิค ECOLA	58

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะการรับสารที่สำคัญอย่างมากในปัจจุบัน เพราะการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์นั้นจำเป็นต้องอ่านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลนั้นมาช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด ผู้ที่มีความสนใจในการอ่าน และมีทักษะการอ่านที่ดีย่อมเป็นผู้มีความรู้ ความคิด กว้างขวาง ซึ่งจะสามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเอง หรือนำมาแก้ไขปัญหาที่พบเจอในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ บันลือ พลฤกษ์วัน (2556: 7) กล่าวว่า การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน นับตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นแนวคิดแนวปฏิบัติได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2553: 98) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และใช้มากในชีวิตประจำวันเพราะเป็นทักษะที่ผู้เรียนใช้แสวงหาความรู้ต่าง ๆ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะการอ่าน สามารถหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สังคมกำลังดำเนินไปในยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Society) ผู้อ่านสามารถรับข่าวสารได้อย่างหลากหลาย และทันต่อทั้งในขณะเดียวกันข้อมูลข่าวสารในยุคปัจจุบันนี้มีทั้งข้อมูลที่ต้องการ และข้อมูลที่ไม่ได้รับการกลั่นกรอง คุณภาพและความถูกต้องของข้อมูล ดังนั้นผู้อ่านในยุคปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรู้ ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อที่จะเลือกรับข้อมูลที่ต้องการ สอดคล้องกับ สรานนท์ อินทนนท์ (2562: 3) ที่ได้กล่าวว่า พลเมืองดิจิทัลควรมีทักษะในการรู้เท่าทันข่าว มีวิจารณญาณ แยกแยะได้ว่าข่าวใดเป็นข่าวปลอม มีทักษะในการวิเคราะห์และตรวจสอบเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ในการแสดงความคิดเห็น รู้จักประเมินและเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดสังคมที่ผู้คนแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแสดงความคิดเห็นบนข้อเท็จจริง และเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 44) ได้กำหนดเนื้อหาการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน โดยในมาตรฐาน ท 1.1 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนาความคิดในการ

ตัดสินใจ รวมทั้งการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน สำหรับตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/2 ถึง ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/5 ได้กำหนดให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เช่น การตีความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

สมรรถนะของการใช้วิจารณญาณในการอ่านถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาความรู้ รวมถึงความคิดเชิงลึกของผู้เรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากที่บรรจุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะดังกล่าวต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบและการใช้วิจารณญาณในการประเมินสิ่งที่อ่านอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในยุคที่ข้อมูลข่าวสารหลั่งไหลเข้าถึงได้ง่าย การมีความสามารถในการแยกแยะและเลือกรับข้อมูลอย่างมีเหตุผลจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดของ เอเมอร์ เนียมน์อย (2551: 13) ที่ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างสติปัญญา ช่วยให้ผู้อ่านสามารถพิจารณา วิเคราะห์ และใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งตัดสินใจคุณค่าของเนื้อหาได้อย่างรอบด้านและเป็นกลาง อีกทั้งยังสามารถนำผลที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมรอบข้างได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น การอ่านในลักษณะนี้จึงเป็นทักษะที่มีคุณค่าควรได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง ดังที่ศิริพร ศรีสุวรรณ (2557: 22) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบัน ทำให้เลือกข่าวสาร ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นรากฐานความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา ประเมิน และการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้อ่านเองและสังคม

จากการศึกษาข้อมูลผลการประเมินการอ่านของนักเรียนไทย พบว่า มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระหว่าง PISA 2018 กับ PISA 2022 ที่นักเรียนไทยมีคะแนนการอ่านลดลงถึง 16 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยด้านการอ่านอยู่ที่ 393 คะแนน (นันทวัน สมสุข และสุชาดา ปัทมวิภาต, 2565: 52) เนื่องจาก PISA เป็นการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ความเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของเนื้อเรื่อง การประเมินคุณภาพและความน่าเชื่อถือของเนื้อเรื่อง และการสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบของเรื่องทีอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564: 17) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในการประเมินการอ่าน PISA 2022 มีนักเรียนไทยประมาณร้อยละ 40 ที่มีความสามารถทางการอ่านตั้งแต่ระดับพื้นฐานขึ้นไป และมีนักเรียนไทยเพียง

ร้อยละ 0.2 ที่มีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง (ระดับ 5 และระดับ 6) โดยที่ระดับสูงนี้ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับบทความที่ยาวและจัดการกับแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือขัดกับความรูสึกได้ สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้จากสิ่งที่ชี้บอกโดยนัย อยู่ในบทความ (ผลการประเมิน PISA 2018, 2562)

โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี ให้ความสำคัญกับเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นทักษะและเครื่องมือสำคัญสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังหลักสูตรสถานศึกษาปีการศึกษา 2566-2568 (ฉบับปรับปรุง) โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยได้กำหนดตัวชี้วัดเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในสาระการอ่าน ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกระดับชั้น เพื่อให้ นักเรียนมีสมรรถนะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถใช้ทักษะนี้ประยุกต์กับรายวิชาอื่นต่อไป

ถึงแม้สมรรถนะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ แต่ผลการทดสอบเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี ปีการศึกษา 2566 พบว่า สมรรถนะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนยังไม่บรรลุเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งโรงเรียนกำหนดเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ 70

ผลการทดสอบและวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี สาระการอ่าน มีผลการทดสอบดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ปีการศึกษา	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
2564	20	11.21	56.05
2565	20	12.44	62.20
2566	20	13.62	68.10

ที่มา : โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี, ฝ่ายวิชาการ, “ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดที่ 3-5 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566”

จากตารางที่ 1 พบว่าในปีการศึกษา 2563 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 11.21 คิดเป็นร้อยละ 56.05 ปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 12.44 คิดเป็นร้อยละ 62.2 และปีการศึกษา 2565 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 13.62 คิดเป็นร้อยละ 68.1 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ที่โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี ได้กำหนดไว้ และจากประสบการณ์การสอนที่ผ่านมาของผู้วิจัย พบว่า

มีผู้เรียนจำนวนมากที่ยังขาดทักษะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนจำนวนหนึ่งไม่สามารถตีความสิ่งที่อ่าน หรือแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น อีกทั้งยังมีผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของสิ่งที่อ่าน ส่งผลให้ไม่สามารถสังเคราะห์และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จากครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ ที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 ท่าน (ภาณุเดช บุญฉ่ำ, ปรีศนา แซ่อึ้ง, ศิริพร สุมาลัย, 2565: สัมภาษณ์) สรุปได้ว่า ผู้เรียนไม่มีความสนใจในการอ่าน ส่งผลให้อ่านเรื่องไม่เข้าใจ และไม่สามารถคิดวิเคราะห์ต่อไปได้ สาเหตุหนึ่งเกิดจากบทอ่านที่ไม่เร้าความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ปัญหายังมาจากวิธีการสอนของครูไม่ได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ทางเดียว ส่งผลให้ผู้เรียนขาดโอกาสพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจึงควรคิดค้น หาวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจ และเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2556: 6) ที่กล่าวว่า ครูไม่ต้องเน้นการสอน แต่ต้องเน้นการออกแบบการสอนโดยใช้บทบาทโค้ช ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ครูจัดให้แก่ศิษย์ เป็นผู้กระตุ้นศักยภาพของผู้เรียนด้วยการสร้างแรงผลักดัน แรงจูงใจภายในจินตนาการ กระบวนการคิด การชี้แนะ การแนะนำ การใช้หลังคำถาม อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นมีด้วยกันหลายวิธี จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า มีงานวิจัยที่นำนวัตกรรมเทคนิคหรือวิธีสอนต่าง ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวนมาก เช่น การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R (พรรณิการ์ สัมคร: 2557) วิธีสอนแบบ SQ5R (อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม: 2560) การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) (ณัฐวดี ธาตุดี: 2561) การจัดการเรียนรู้แบบ CoRT ร่วมกับเทคนิค Two Stay Two Stray (เฉอณัฏฐ์ชา หลิมพลอย: 2564) กลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูง SQRC (โถมฉาย ใจเอื้อย: 2564) การจัดการเรียนรู้แบบ 4Ex2 (ชนานันท์ กุ่มพรม: 2565) และการ

จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) (เอกพงษ์ ใจสมหวัง: 2565)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ควรมีการนำเทคนิค วิธีการสอนรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้มีศักยภาพ ดังที่ ศูนย์ PISA แห่งชาติ สาขาการวัดและประเมินผลระดับนานาชาติ (2564: 2) กล่าวว่า การสอนของครูในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแค่การสอนนักเรียนเพื่อให้ความรู้อีกต่อไป แต่ควรเป็นการช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะและความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่งข้อมูล การทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และการแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เป็นต้น เทคนิคการเรียนรู้ ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เป็นเทคนิคหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ เนื่องจากเทคนิค ECOLA นี้ได้นำทักษะ การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนการอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถหลายด้านในการทำความเข้าใจบทอ่าน เมื่อเกิดความเข้าใจจะส่งผลให้เกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า อันจะนำไปสู่การอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

เทคนิคการเรียนรู้ ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) ได้รวบรวมไว้ในหนังสือ Reader Meets Author / Bridging the Gap : A Psycholinguistic and Sociolinguistic Perspectives โดย Judith A Langer และ Burke Smith ในปี ค.ศ. 1982 (Langer, Judith A, 1982: 163-177) เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือที่ดี เนื่องจากเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้เกือบทุกระดับการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเทคนิคที่นำทักษะทางภาษา (การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง) มาบูรณาการเข้าด้วยกันในการจัดการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยตรง เทคนิค ECOLA จะให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนในเรื่องของความสามารถด้านการอ่านรูปแบบต่าง ๆ โดยในเทคนิคนี้จะช่วยตรวจสอบและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผ่านทางขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร (Setting a communication purpose for reading) 2) อ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์และบรรทัดฐานของสิ่งที่อ่าน (Silent reading for a purpose and criterion task) 3) ตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน (Crystalizing comprehension through writing) 4) อภิปราย

บทเรียน (Discussing the lesson) 5) เขียนเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังการอภิปราย (Writing and comparing : Before and after)

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA มาพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้นักเรียนนำการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไปพัฒนา การรับสาร การส่งสาร การพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจาร์ณ รวมทั้งสามารถประเมินค่า ในการตีความข้อมูลด้วยเหตุผล นำไปสู่การใช้วิจารณญาณในการคิด และทักษะในการตัดสินใจ ที่มีประสิทธิภาพในบริบทของสถานการณ์การดำเนินชีวิต

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

เทคนิค ECOLA เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากเทคนิค ECOLA เป็นเทคนิคที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้ใช้ทักษะทางภาษา ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง ในการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาให้มีทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมที่หลากหลาย มีการเรียนรู้แบบร่วมมือ แก้ไขปัญหาเป็นกลุ่ม ถ่ายทอดและเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับ ประสบการณ์ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ และเกิดการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA ของ Smith Burke (1982: 171-177) มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร (Setting a communication purpose for reading) ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะอ่านจากชื่อเรื่อง ว่าหลังจากอ่านเรื่องนี้แล้วคาดว่าจะได้รับรู้ข้อมูลอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 อ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์และบรรทัดฐานของสิ่งที่อ่าน (Silent reading for a purpose and criterion task) ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดไว้ โดยเป็นการอ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์ของเรื่องที่อ่าน ว่าตรงกับที่คิดไว้หรือไม่ ถ้ามีประเด็นที่ไม่ตรง ไม่ตรงอย่างไร

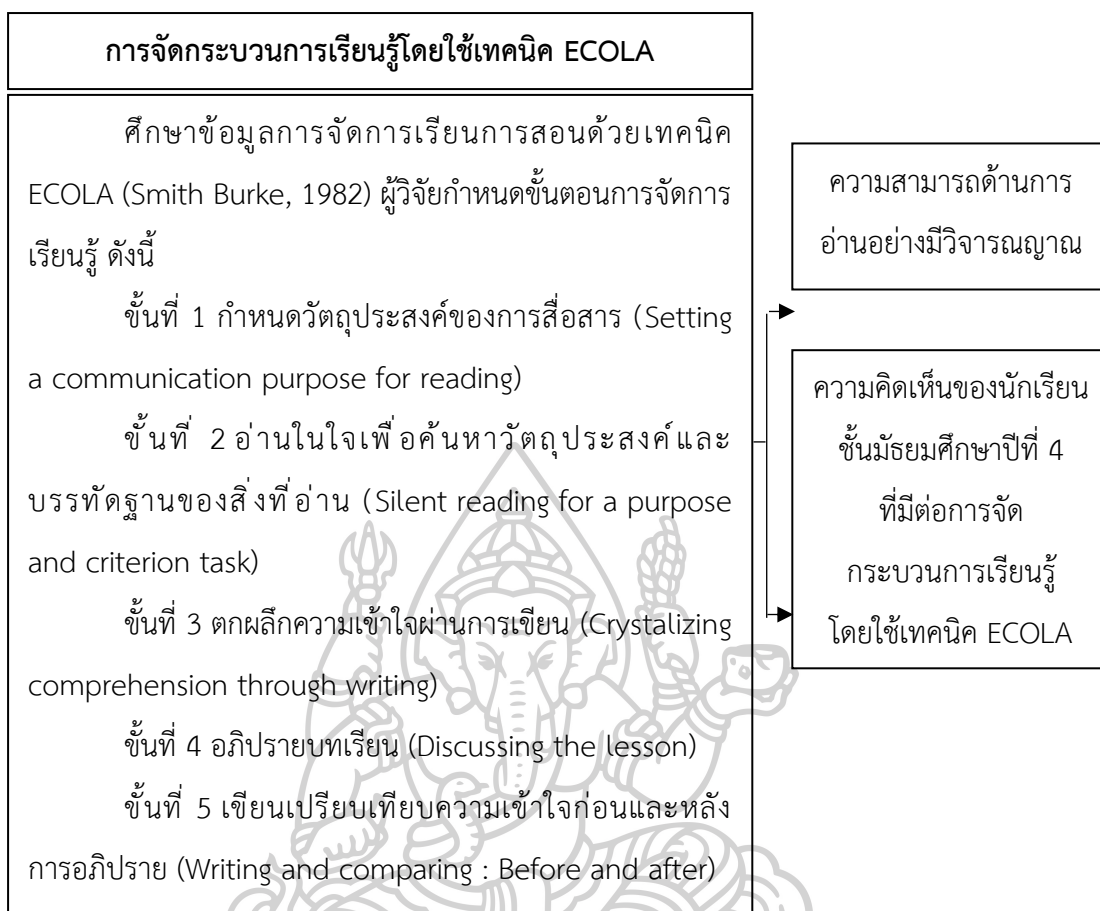
ขั้นที่ 3 ตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน (Crystalizing comprehension through writing) เขียนตกผลึกเรื่องทีอ่าน ความรู้ที่ได้รับ และประเด็นปัญหาที่เป็นข้อสงสัย

ขั้นที่ 4 อภิปรายบทเรียน (Discussing the lesson) จับกลุ่ม นำประเด็นปัญหาที่มีมาร่วมกันอภิปรายกับกลุ่มเพื่อน เพื่อช่วยกันหาคำตอบของแต่ละคน

ขั้นที่ 5 เขียนเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังการอภิปราย (Writing and comparing : Before and after) นำข้อมูลที่ได้หลังจากการอภิปรายมาเขียนเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิมที่เขียนไว้เพื่อทำการสรุป

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 16) อธิบายว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การที่ผู้อ่านใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและมีระบบมาใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน โดยมีเป้าหมายเพื่อตรวจสอบ วิเคราะห์ และตัดสินใจว่าเนื้อหาที่ผู้เขียนเสนอมีความน่าเชื่อถือและมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด ทักษะนี้จำเป็นทักษะการอ่านระดับสูง ซึ่งผู้เรียนต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหาเพื่อช่วยให้สามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

หากพิจารณาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA จะพบว่าในแต่ละขั้นตอนของเทคนิคนี้สามารถนำมาปรับใช้และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพราะนอกจากจะเป็นการอ่านเพื่อเข้าใจเนื้อหา เทคนิคนี้ยังให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถามและร่วมอภิปรายประเด็นต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมชั้น เกิดกระบวนการคิด แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยจึงได้นำเทคนิค ECOLA มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการนำแนวคิด หลักการ และขั้นตอนกระบวนการมาใช้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงชันหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA หรือไม่
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้อยู่ โดยการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 มีทั้งหมด 11 ห้องเรียน จำนวน 486 คน จัดห้องเรียนแบบละความสามารถของนักเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

2.2 ตัวแปรตาม คือ ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

3.1 เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท. 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/2 - ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/5 การตีความ แปลความ และขยายความ เรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล การคาดคะเนเหตุการณ์

จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และการวิเคราะห์ วิจัย แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

3.2 สื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ บทความ บทโฆษณา และสารคดี

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที รวมเป็น 10 คาบเรียน (ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้นิยามความหมายคำศัพท์เฉพาะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA หมายถึง การเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเทคนิคที่นำทักษะทางภาษา (การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง) มาบูรณาการเข้าด้วยกันในการจัดการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโดยตรง ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ขั้นตอน Smith Burke (1982: 171-177) ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน (Setting a communication purpose for reading) ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะอ่านจากชื่อเรื่อง ว่าหลังจากอ่านเรื่องนี้แล้ว คาดว่าจะได้รับรู้ข้อมูลอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 อ่านในใจเพื่อค้นหาวัดประสงค์และบรรทัดฐานของสิ่งที่อ่าน (Silent reading for a purpose and criterion task) ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดไว้ โดยเป็นการอ่านในใจเพื่อค้นหาวัดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน จำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเด็นที่น่าสนใจ

ขั้นที่ 3 ตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน (Crystalizing comprehension through writing) เขียนตกผลึกเรื่องที่อ่าน ความรู้ที่ได้รับ และประเด็นปัญหาที่เป็นข้อสงสัย พิจารณาความสอดคล้องและความสมเหตุสมผลระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น

ขั้นที่ 4 อภิปรายบทเรียน (Discussing the lesson) จับกลุ่ม นำประเด็นปัญหาที่มีมาร่วมกันอภิปรายกับกลุ่มเพื่อน เพื่อช่วยกันหาคำตอบของแต่ละคน แลกเปลี่ยนประเด็น

ที่น่าสนใจ ตัดสินใจระบุแนวความคิดสำคัญที่ได้รับจากการโต้แย้ง หรือการเสนอทัศนะความคิด ทางเลือกเพื่อนำเสนอข้อสรุปที่เป็นมโนทัศน์สำคัญของบทอ่าน

ขั้นที่ 5 เขียนเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังการอภิปราย (Writing and comparing : Before and after) นำข้อมูลที่ได้หลังจากการอภิปรายมาเขียนเปรียบเทียบกับข้อมูล เดิมที่เขียนไว้ สังเคราะห์และประเมินค่าสิ่งที่อ่านอย่างสมเหตุสมผลโดยมีหลักฐานมาสนับสนุน

2. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การที่ผู้อ่านมีทักษะการอ่าน ระดับสูง ต้องสามารถเข้าใจแก่นความคิดหลักจากบทอ่าน พร้อมทั้งสามารถวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างข้อเท็จจริงและความคิดเห็น แปรความหมายของข้อมูล มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินเนื้อหาอย่างมีระบบและมีเหตุผลรองรับ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์หรือข้อมูล อ้างอิงมาให้เหตุผลประกอบข้อสรุปที่ได้ โดยประเมินจากการทำแบบทดสอบที่ใช้ในการ วัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นข้อสอบแบบปรนัย ที่มี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อรูปแบบการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA บรรยากาศในการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นนนทบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูผู้สอนใช้วิธีการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA เป็นแนวทาง ในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำไป บูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยวิธีการจัดกระบวนการ จัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA” ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
 - 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
 - 1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย
 - 1.3 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท31102 ภาษาไทย 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์
2. เอกสารอ้างอิงเกี่ยวกับการอ่านและทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.3 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.4 หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.5 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.6 การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.7 วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. เอกสารอ้างอิงเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA
 - 3.1 ความเป็นมาของเทคนิค ECOLA
 - 3.2 หลักการของเทคนิค ECOLA
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA
 - 3.4 การประยุกต์ใช้เทคนิค ECOLA ในการเรียนการสอน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค ECOLA

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 2-3) โดยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย

จากการศึกษาสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษาผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้

ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยพิจารณาตัวชี้วัดในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สาระที่ 1 การอ่าน

ชั้น	รหัส ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	ต้อง รู้	ควรรู้
มัธยมศึกษา ปีที่ 4-6	ท 1.1 มัธยมศึกษา ปีที่ 4-6/1	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่าง ถูกต้อง ไพเราะ และ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	- การอ่านออกเสียง ร้อยแก้วประเภท ต่าง ๆ เช่น ข่าว บท โฆษณา บทความ จากหนังสือเรียน และสื่ออื่น ๆ - การอ่านทำนอง เสนาะ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และ ร่าย	✓	
	ท 1.1 มัธยมศึกษา ปีที่ 4-6/2	2. ตีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน	- การอ่านจับ ใจความสำคัญจาก วรรณคดีใน ห้องเรียน รวมทั้ง บทเรียนจากกลุ่ม สาระการเรียนรู้ อื่น ๆ	✓	

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 สาระที่ 1 การอ่าน (ต่อ)

ชั้น	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	ต้องรู้	ควรรู้
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/3	3. วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่อง ที่อ่านในทุก ๆ ด้าน อย่างมีเหตุผล		✓	
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/4	4. คาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่อง ที่อ่าน และประเมินค่า เพื่อนำความรู้ ความคิดไป ใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต		✓	
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/5	5. วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดง ความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่อง ที่อ่าน และเสนอความคิด ใหม่อย่างมีเหตุผล		✓	
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/6	6. ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลา ที่กำหนด		✓	
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/7	7. อ่านเรื่องต่างๆ แล้ว เขียนกรอบแนวคิดผัง ความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน		✓	

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สาระที่ 1 การอ่าน (ต่อ)

ชั้น	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	ต้องรู้	ควรรู้
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/8	8. สังเคราะห์ความรู้จาก การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มา พัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทาง อาชีพ		✓	
	ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/9	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน		✓

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้
วิชาภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน จำนวน 4 ตัวชี้วัด คือ

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำ
ความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน
และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

1.3 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท31102 ภาษาไทย 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท31102

รายวิชา ภาษาไทย 2

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 1 หน่วยกิต

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิธีการตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ วิธีการเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อความ การเขียนรายงานเชิงวิชาการ และมารยาทในการเขียน วิธีการพูดสรุปแนวคิด การแสดงความคิดเห็น และการพูดในโอกาสต่าง ๆ การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู การเลือกเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ ศึกษาเรื่องระดับของภาษา และหลักการประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ศึกษาหลักการการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม และศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึงภาษากับวัฒนธรรม

ฝึกปฏิบัติคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบ และเนื้อหาหลากหลาย เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจ ตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงอย่างถูกต้อง วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือ และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู พูดในโอกาสต่าง ๆ ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา

โดยใช้กระบวนการทางทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง ดู และพูด รวมทั้งทักษะการคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินค่า PLC ในการเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติค้นคว้าด้วยตนเอง

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านหลักภาษา พัฒนาทักษะการใช้ภาษา และเรียนรู้คุณค่าที่สอดแทรกในวรรณคดี วรรณกรรมไทย รวมทั้งคุณธรรมจริยธรรม นำค่านิยมที่ดีงามไปใช้ในชีวิตจริง ได้ถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะต่างๆ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย ใส่ใจสุขภาพศาสตร์ จิตสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/3, ม.4-6/4, ม.4-6/5, ม.4-6/6, ม.4-6/7, ม.4-6/8, ม.4-6/9

ท 2.1 ม.4-6/1, ม.4-6/3, ม.4-6/6, ม.4-6/8

ท 3.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/4, ม.4-6/5, ม.4-6/6

ท 4.1 ม.4-6/3, ม.4-6/7

ท 5.1 ม.4-6/3, ม.4-6/4, ม.4-6/5

รวม 23 ตัวชี้วัด

โครงสร้างการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การอ่าน

งานวิจัยฉบับนี้ได้ดำเนินการทดลองในรายวิชา ภาษาไทย 2 ท31102 เป็นรายวิชาพื้นฐานระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี ทั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกนำเสนอเฉพาะโครงสร้างเวลาเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดโครงสร้างรายวิชาและวางแผนการประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รหัสวิชา ท 31102 วิชาภาษาไทย 2

เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค 80 : 20

ตารางที่ 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (คาบ)	คะแนน	หลักฐานการเรียนรู้
1	การเขียนโครงงาน	ท 2.1 ม.4-6/6 ม.4-6/8	4	10	- เขียนเค้าโครงโครงงาน (บูรณาการ)
2	นมัสการมาตาปิตุคุณ และนมัสการอาจารย์คุณ	ท 5.1 ม.4-6/3	2	5	- แบบฝึกทักษะเรื่องคำครูลหุ

ตารางที่ 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (คาบ)	คะแนน	หลักฐานการเรียนรู้
3	มหาชาติหรือมหา เวสสันดรชาดก	ท 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/5 ม.4-6/6 ท 5.1 ม.4-6/3	6	15	- รายงานกลุ่มเรื่อง มหาชาติ หรือมหาเวสสันดรชาดก - นำเสนอรายงานกลุ่ม
4	นิทานเวตาล	ท 1.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/9 ท 5.1 ม.4-6/4	4	15	- สอบอ่านออกเสียงจากเรื่อง นิทานเวตาล รายบุคคล
5	การสื่อสารเพื่อกิจ ธุระ	ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/8	4	15	- โปสเตอร์รณรงค์เรื่อง “ความพอเพียงในยุค Thailand 4.0”
6	การอ่านอย่างมี วิจารณญาณ	ท 1.1 ม.4-6/2 ท 1.1 ม.4-6/3 ท 1.1 ม.4-6/4 ท 1.1 ม.4-6/5 ท 1.1 ม.4-6/9	12	20	- แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ
7	มงคลสูตรคำฉันท์	ท 5.1 ม.4-6/3 ม.4-6/4	2	5	- สอบอ่านภาษาบาลี รายบุคคล - ที่คั่นหนังสือมงคลสูตรคำ ฉันท์

ตารางที่ 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (คาบ)	คะแนน	หลักฐานการเรียนรู้
8	ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต	ท 1.1 ม.4-6/8 ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/8 ท 3.1 ม.4-6/4 ท 4.1 ม.4-6/3 ม.4-6/7	6	15	- แบบฝึกทักษะเรื่อง การใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต
รวม			40	100	
คะแนนปลายปี		การทดสอบ		40	
		แฟ้มสะสมผลงาน		60	
รวม				100	

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นหน่วยการเรียนรู้ในการทดลอง กำหนดระยะเวลาในการทดลอง 10 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน จำนวน 2 คาบ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางปัญญาของมนุษย์ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับสาร การตีความ และการสร้างความหมายจากข้อความ ซึ่งต้องอาศัยการใช้ความคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลกับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 2) ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการทางสมองที่เกี่ยวข้องกับการรับสารและการทำความเข้าใจความหมายจากตัวอักษร คำ กลุ่มคำ สัญลักษณ์

ประโยค ข้อความ และเรื่องราวต่าง ๆ โดยที่ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ทั้งนี้การทำความเข้าใจข้อมูลที่อ่านได้นั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล การอ่านจึงเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทั้งทักษะพื้นฐานด้านการรับรู้และความสามารถในการตีความเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

สววัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 30) ได้ขยายแนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการอ่าน โดยกล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดแนวคิด เจตนา และสาระสำคัญของเนื้อหาให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้ การอ่านไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การรับข้อมูลเพื่อความรู้เท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิง ผ่อนคลาย และช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นวิธีหนึ่งในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งสามารถช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 62) ได้อธิบายว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องสร้างความหมายหรือพัฒนาการตีความในระหว่างที่อ่าน โดยกระบวนการนี้ต้องอาศัยความเข้าใจในหัวข้อเรื่อง จุดประสงค์ของเนื้อหา ตลอดจนความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาและโครงสร้างของข้อความที่อ่าน ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์เดิมของตนเองมาช่วยในการทำความเข้าใจและเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งขึ้น

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 9) ได้กล่าวถึงบทบาทของการอ่านในฐานะทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการศึกษาและการเรียนรู้ของมนุษย์ โดยเน้นว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดี ย่อมสามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การอ่านจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ในทุกสาขาวิชา

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ ไม่เพียงแต่เป็นการรับรู้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ การตีความ และการสร้างความหมายจากข้อมูลที่ได้รับ จุดมุ่งหมายของการอ่านไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การหาความรู้เท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาแนวคิด ส่งเสริมบุคลิกภาพ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ การอ่านยังมีบทบาทสำคัญในการศึกษา เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในทุกระดับ การมีทักษะการอ่านที่ดีช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเชื่อมโยงข้อมูลในวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านจึงเป็น

สิ่งสำคัญที่ควรได้รับการส่งเสริม เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต

2.2 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านในระดับสูงที่ต้องใช้ทักษะการคิดอย่างมีระบบ เช่น การวิเคราะห์ ประเมินค่า และใช้เหตุผลในการเข้าใจเนื้อหาและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านจำเป็นต้องประยุกต์ใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการรับรู้ข้อมูลจากการอ่าน เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือและเหตุผลของข้อความที่ผู้เขียนนำเสนอ ทักษะนี้ถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านเชิงลึก ซึ่งต้องอาศัยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และวิพากษ์เนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ข้อมูลล้นหลามอย่างรวดเร็ว การมีทักษะนี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถกรองข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณและตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

दनया वगं चरुणश्च (2542 : 182) ได้อธิบายว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน โดยต้องพิจารณาสัดส่วนของเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของผู้เขียน เพื่อทำความเข้าใจเจตนาที่แท้จริงของเนื้อหาว่ามีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้ หรือเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน

อัจฉรา ชิวพันธุ์ (2550 : 9) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยกล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ต้องอาศัยการคิดเชิงวิเคราะห์ขั้นสูง ผู้อ่านต้องสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้อง สมเหตุสมผล และน่าเชื่อถือเพียงใด การประเมินนี้อาจพิจารณาจากแหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการนำเสนอ และหลักฐานที่ใช้สนับสนุนข้อเท็จจริงในเนื้อหา

Slavin (2003 อ้างถึงใน พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ, 2553: 291) ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นกระบวนการให้เหตุผลในระดับสูง โดยมุ่งเน้นไปที่การตัดสินใจและการพิสูจน์ข้อโต้แย้งอย่างมีหลักการ ผู้อ่านต้องสามารถใช้วิจารณญาณในการเลือกข้อมูลที่ถูกต้อง มีคุณค่า และสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พรณิการ์ สมักร (2557: 27) ได้อธิบายว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านระดับสูงที่ต้องอาศัยความสามารถในการจับใจความสำคัญของเนื้อหา ตีความ วิเคราะห์ วิจัย

และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน เพื่อให้สามารถพิจารณาข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุซาวตี ชุกลินหอม (2560: 22) ได้อธิบายว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ผู้อ่านต้องอาศัยทั้งประสบการณ์เดิมและความรู้ที่มีอยู่ในการแยกแยะประเภทของข้อมูลที่ได้รับ กระบวนการอ่านนี้ต้องประกอบด้วย การพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียน ดีความ สังเคราะห์ และประเมินค่าของข้อมูลโดยอ้างอิงจากหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

จากแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ สรุปได้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์และการใช้เหตุผลอย่างเป็นระบบ ผู้อ่านต้องสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น ประเมินความถูกต้องของข้อมูล และพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล การอ่านในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้งเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในโลกที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก การฝึกฝนให้มีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้สามารถเลือกรับข้อมูลที่มีคุณภาพและนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ในยุคปัจจุบันที่โลกมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร มนุษย์สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างหลากหลายและกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือเสมอไป ทำให้การกลั่นกรองข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกรับข่าวสารที่มีคุณค่าและถูกต้อง มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในลักษณะต่างกัน ดังนี้

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า ทักษะนี้เป็นทักษะการอ่านระดับสูงที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ในเนื้อหาที่อ่าน เพื่อช่วยให้สามารถวิเคราะห์และวิจารณ์เนื้อหาได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ผู้อ่านควรมีความสามารถในการตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาความน่าเชื่อถืออย่างมีเหตุผล ทักษะนี้ยังช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน และแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความเห็นได้อย่างเหมาะสม

พรทิพย์ แซ่แข็งขัน และคณะ (2553: 291) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคคลที่มีทักษะด้านนี้จะสามารถคัดสรรและกลั่นกรองข้อมูลได้อย่างแม่นยำ นำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณยังเป็นสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการทำงานในองค์กร หน่วยงาน หรือบริษัทต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนคุณภาพของระบบการศึกษาในปัจจุบัน

นงนุช ปัญญาศรี (2556: 33) กล่าวว่า ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณยิ่งเพิ่มขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งข้อมูลที่เป็นคุณและเป็นโทษ ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการพิจารณา วิเคราะห์ และประเมินข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ โดยเฉพาะในบริบทของการศึกษา ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้วิจารณญาณในการอ่านเพื่อลดความเสี่ยงในการรับข้อมูลที่ผิดพลาด

พรธนิการ์ สัมคร (2557: 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในแง่ของการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยการอ่านในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้อ่านสามารถวินิจฉัยความถูกต้องของข้อมูล ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และเพิ่มพูนความรู้ที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ทักษะนี้ช่วยให้บุคคลสามารถรับมือกับกระแสข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน เพราะช่วยให้ผู้อ่านสามารถกลั่นกรองข้อมูลข่าวสาร แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น วิเคราะห์และประเมินค่าเนื้อหาที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ทักษะนี้มีความสำคัญต่อการศึกษา การทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในยุคที่ข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายอย่างรวดเร็วผ่านสื่อต่าง ๆ นอกจากนี้จะช่วยให้อ่านสามารถเลือกรับข้อมูลที่มีคุณภาพแล้ว การอ่านอย่างมีวิจารณญาณยังช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21

2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความ และการประเมินข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้อ่านจำเป็นต้องตั้งคำถามเพื่อค้นหาความสมเหตุสมผลของเนื้อหาที่อ่าน ไม่ยอมรับข้อมูลทั้งหมดโดยปราศจากการไตร่ตรอง และต้องสามารถ

แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2544 : 46-47) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องอาศัยการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่านอยู่เสมอ ผู้อ่านไม่ควรเชื่อข้อมูลที่ได้รับในทันที แต่ควรใช้กระบวนการตั้งคำถามเพื่อทดสอบว่าสิ่งที่อ่านสามารถให้คำตอบที่สมเหตุสมผลได้หรือไม่

สมบัติ จำปาเงิน (2548: 69) มีความเห็นเกี่ยวกับหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

1. พิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่าน เช่น ด้านความหมาย การวางตำแหน่งคำ การเว้นวรรคตอน ความผิดพลาดดังกล่าวจะทำให้การสื่อความหมายเสียไป

2. พิจารณาความต่อเนื่องของประโยคว่ามีเหตุรับกันดีหรือไม่ โดยอาศัยความรู้ด้านตรรกวิทยาเข้ามาช่วย ใจความจากประโยคจะต้องไม่ขัดแย้งกันหรือเรียงลำดับไม่สับสนวุ่นวายจนอ่านไม่รู้เรื่องหรืออ่านเสียเวลาเปล่า

3. พิจารณาความต่อเนื่องของเรื่องราวระหว่างเรื่องที่เป็นแกนหลักหรือแกนนำกับแกนรอง และส่วนประกอบอื่น ๆ ว่ากลมกลืนกันดีหรือเปล่า

4. รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากเรื่องของการแสดงความรู้สึกและข้อคิดเห็นของผู้แต่ง เพื่อจะได้นำมาพิจารณาภายหลังได้ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น

5. พิจารณาความรู้เนื้อหาตัวอย่างที่ได้ว่า มีส่วนสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด เป็นความรู้ความคิดตัวอย่างที่แปลกใหม่ หรืออ้างอิงมาจากไหน น่าสนใจเพียงใดจากนั้นควรทำการประเมินผลโดยทั่วไปว่าผลการอ่านจะทำให้เกิดความรู้ความคิดมากเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้อ่านประสงค์หรือปรารถนาจะได้อ่านนั้น ๆ อยู่เสมอ

เอมอร เนียมน้อย (2551: 16) ได้กล่าวว่าหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ผู้อ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องมีความสามารถสูงในการวิเคราะห์เหตุผลของผู้เขียนที่เสนอผ่านทางตัวหนังสือ เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินตัดสินเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะปรากฏออกมาในพฤติกรรมต่อไปนี้

1. จำแนกประเภทของงานเขียนได้
2. สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
3. สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ สำนวน อุปมา
4. ตัดสินได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด

5. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
6. จับแนวคิดหลักได้
7. จับน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
8. บอกโครงเรื่อง หรือสรุปเรื่องได้
9. ประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

บันลือ พุกกะวัน (2557: 77) ได้กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการอ่าน ดังนี้

1. การแยกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น
2. การแยกเรื่องที่เป็นความจริงกับเรื่องเพ้อฝัน
3. การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง
4. การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ
5. การพิจารณาหาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ
6. การพิจารณาหาคุณค่าและยอมรับความคิด
7. การบ่งชี้ถึงวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง
8. ความสามารถในการแสดงออกและความรู้สึก

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณประกอบไปด้วย การตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูล การพิจารณาความถูกต้องของภาษา การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา การแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น การพิจารณาเจตนาของผู้เขียน และการเชื่อมโยงข้อมูลกับความรู้เดิมของตนเอง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่ข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว การมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและวิเคราะห์เนื้อหาจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเลือกรับข้อมูลที่มีคุณค่าและน่าเชื่อถือได้ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านขั้นสูงที่ต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าอย่างมีเหตุผล ผู้อ่านต้องสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียน ทำความเข้าใจจุดประสงค์ของงานเขียน และใช้ข้อมูลที่อ่านไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสามารถสังเคราะห์ออกเป็นองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. การแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น

Gunning (1992 อ้างถึงใน ชลธิชา หอมพึ้ง, 2557: 53) ได้กล่าวว่า ผู้อ่านต้องสามารถระบุความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้ เนื่องจากบางครั้งผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นโดยสอดแทรกในเนื้อหาเหมือนเป็นข้อเท็จจริง ผู้อ่านต้องสามารถตรวจสอบได้ว่าข้อมูลที่ได้รับสามารถพิสูจน์ได้หรือเป็นเพียงมุมมองของผู้เขียน

Mather and McCarthy (1999: 26) อธิบายว่าข้อเท็จจริงเป็นข้อความที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นจริงหรือเท็จตามหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือบันทึกข้อมูล ส่วนความคิดเห็นเป็นการแสดงทัศนคติส่วนบุคคลที่ไม่สามารถพิสูจน์ความถูกต้องได้

2. การจับใจความสำคัญและตีความเนื้อหา

วนิดา พรหมเขต (2559 : 26-27) ได้กล่าวถึงความสามารถของผู้อ่านในการจับใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านที่สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ต้องมีความเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหาที่อ่าน หากไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ การใช้ข้อมูลจากการอ่านก็อาจผิดพลาด นอกจากนี้ ผู้อ่านต้องสามารถตีความคำศัพท์ สำนวนโวหาร หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนใช้เพื่อถ่ายทอดความหมายที่ซ่อนเร้นไว้ ซึ่งต้องอาศัยทักษะด้านภาษาที่ดีและการเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทของเรื่อง

3. การวิเคราะห์จุดประสงค์และน้ำเสียงของผู้เขียน

การรู้จุดประสงค์ของผู้เขียนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้อย่างถูกต้อง วนิดา พรหมเขต (2559 : 26-27) ได้แบ่งจุดประสงค์ของการเขียนออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. เพื่อให้ความรู้ (หนังสือเรียน สารคดี)
2. เพื่อให้ความบันเทิง (นวนิยาย เรื่องสั้น)
3. เพื่อให้ข้อคิด (หนังสือธรรมะ)
4. เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจ (โฆษณา ประชาสัมพันธ์)

นอกจากนี้ การวิเคราะห์น้ำเสียงของผู้เขียนยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้เข้าใจเจตนาที่แท้จริงของเนื้อหา บางครั้งผู้เขียนอาจใช้คำที่มีอารมณ์หรือมีอคติ ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับสารของผู้อ่าน

4. การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไม่ได้เป็นเพียงแค่การทำความเข้าใจเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพิจารณาว่าข้อมูลที่อ่านมีความน่าเชื่อถือเพียงใด วนิดา พรหมเขต (2559 : 26-27) ได้กล่าว

ว่าผู้อ่านต้องสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลได้ เช่น ความเชี่ยวชาญของผู้เขียน ประสบการณ์ของผู้เขียน การอ้างอิงหลักฐานที่น่าเชื่อถือ และความสอดคล้องของข้อมูลกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

5. การวิเคราะห์อคติและทัศนคติของผู้เขียน

Mather and McCarthy (1999: 26) ได้กล่าวว่าผู้อ่านที่มีวิจารณญาณต้องสามารถตระหนักถึงอคติของตนเองและของผู้เขียน เพราะผู้เขียนมักไม่เปิดเผยอคติของตนอย่างชัดเจน ผู้อ่านต้องสามารถพิจารณาวิธีการให้เหตุผลของผู้เขียนว่ามีการใช้ข้อมูลสนับสนุนที่เป็นกลางหรือไม่ หรือมีอคติที่ส่งผลต่อเนื้อหา

6. การจำแนกประเภทของงานเขียน

บันลือ พฤกษ์วัน (2557) ได้กล่าวว่าผู้อ่านที่มีวิจารณญาณต้องสามารถจำแนกประเภทของงานเขียนได้ เช่น บันเทิงคดีและสารคดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพิจารณาความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้ ตัวอย่างเช่น งานเขียนประเภทสารคดีต้องอาศัยหลักฐานที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง ขณะที่บันเทิงคดีอาจเน้นการสร้างอารมณ์และจินตนาการมากกว่า

7. การประเมินคุณค่าของงานเขียน

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องสามารถประเมินคุณค่าของเนื้อหาที่อ่านได้ อุษาวิฑูกรินทร์ (2560: 26) ได้กล่าวว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านขั้นสูงที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องอาศัยทักษะหลายด้าน ได้แก่ การแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น การจับใจความสำคัญ การตีความเนื้อหา การวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียน การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล การตระหนักถึงอคติของผู้เขียน การจำแนกประเภทของงานเขียน และการประเมินคุณค่าของข้อมูลที่อ่าน ทักษะเหล่านี้ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจข้อมูลที่รับได้อย่างลึกซึ้ง เลือกรับข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ และนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวันและในบริบททางวิชาการ การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการส่งเสริมเพื่อให้สามารถรับมือกับปริมาณข้อมูลที่หลากหลายในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจให้แก่ผู้เรียน การอ่านในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถตรวจสอบข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น รวมถึงพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลที่ได้รับ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงต้องมีกระบวนการที่เป็นระบบ และมีขั้นตอนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงสุด นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวทางเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนได้ดังนี้

ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2533: 584-591) สรุปแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

1. การเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง หมายถึง ผู้อ่านควรมีความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ภายในเรื่องที่อ่าน ซึ่งไม่ได้ปรากฏชัดในข้อความแต่สามารถตีความจากบริบทของเรื่องได้ การเข้าใจเนื้อหาของเรื่องนั้นหมายถึงการพิจารณาถ้อยคำ สำนวน อารมณ์ และความรู้สึกของผู้เขียน รวมไปถึงแนวคิด ทศนคติ และอุดมการณ์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดผ่านเนื้อหา ความสามารถนี้ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงจุดมุ่งหมายของเรื่องได้อย่างลึกซึ้งและเข้าใจในมิติที่กว้างขึ้น

2. การรู้จักผู้เขียน หมายถึง การเข้าใจเจตนาของผู้เขียนเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยผู้อ่านต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะใด เช่น ต้องการให้ข้อมูล ให้ข้อคิด หรือโน้มน้าวใจ โดยพิจารณาจากลักษณะของข้อความ และเนื้อหาที่นำเสนอ ยกตัวอย่างเช่น หากเนื้อหาเป็นบทความวิชาการ ผู้เขียนอาจมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แต่หากเป็นโฆษณาหรือสื่อประชาสัมพันธ์ ผู้เขียนอาจมีเจตนาในการชักจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม

3. การเข้าใจความสัมพันธ์ของสาร การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไม่ได้เป็นเพียงแค่การทำความเข้าใจข้อความที่อ่านเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงความต่อเนื่องของเนื้อหา ผู้อ่านต้องสามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์เนื้อหาว่ามีความเชื่อมโยงกันหรือขัดแย้งกันอย่างไร สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียน รวมไปถึงการพิจารณาความเกี่ยวข้องของเหตุการณ์ ตัวละคร หรือบุคคลในเรื่องที่อ่าน

4. การนำสารไปใช้ หมายถึง เมื่อผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความสามารถนี้เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์ข้อมูลใหม่โดยการเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม ผู้อ่านควรมีทักษะในการแยกแยะว่าข้อมูลใดสามารถนำไปใช้ได้จริง และสามารถสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ เช่น ในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือการพัฒนาความคิดของตนเอง

Elkins (2004 อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 55) ได้เสนอแนวทางที่ช่วยให้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. เตรียมตัวที่จะเป็นส่วนหนึ่งของผู้เขียน (prepare to become part of the writer' audience) ก่อนการอ่าน ผู้อ่านควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน เช่น ประวัติการทำงาน แนวคิด และวัตถุประสงค์ในการเขียน เพื่อให้เข้าใจว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการนำเสนอเนื้อหา

2. เตรียมการอ่านอย่างเปิดใจ (prepare to read with an open mind) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหมายถึงการเปิดรับข้อมูลโดยปราศจากอคติ ผู้อ่านควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ศึกษาข้อมูลจากหลายแหล่ง และพิจารณาข้อมูลอย่างเป็นกลาง

3. พิจารณาหัวเรื่อง (consider the title) หัวข้อของบทความหรืองานเขียนสามารถให้เบาะแสเกี่ยวกับเนื้อหาโดยรวม ผู้อ่านควรพิจารณาหัวข้อเพื่อทำความเข้าใจแนวทางของเนื้อหา และสามารถคาดการณ์เนื้อหาที่จะอ่านได้

4. การอ่านอย่างช้า (read slowly) การอ่านโดยใช้เวลาไตร่ตรองและพิจารณาข้อมูลในแต่ละส่วนอย่างละเอียดช่วยให้สามารถจับประเด็นสำคัญและแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความเห็นได้ง่ายขึ้น

5. ใช้พจนานุกรมหรืองานอ้างอิงอื่น ๆ ตามความเหมาะสม (use the dictionary and other appropriate reference works) หากพบคำศัพท์หรือแนวคิดที่ไม่คุ้นเคย ควรใช้พจนานุกรมหรือค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์และแนวคิดนั้นได้อย่างถูกต้อง

6. จดบันทึก (take note) การจดบันทึกช่วยให้สามารถทบทวนเนื้อหาได้ง่ายขึ้น รวมถึงช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจและเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดอื่น ๆ ได้ดีขึ้น

7. จัดทำบันทึกการอ่าน (keep a reading journal) การจัดทำบันทึกการอ่านช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และช่วยฝึกทักษะการเขียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ โดยต้องอาศัยการเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง การทำความเข้าใจเจตนาของผู้เขียน และการพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูลเพื่อให้นำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีเหตุผล นักวิชาการได้เสนอแนวทางที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านประเภทนี้ เช่น การศึกษาผู้เขียนและจุดประสงค์ของเนื้อหา การเปิดใจรับข้อมูลที่หลากหลาย การอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ การใช้พจนานุกรมและแหล่งข้อมูลเสริม การจดบันทึกสาระสำคัญ และการจัดทำบันทึกการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการคิดและการเขียนควบคู่กัน กระบวนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะเหล่านี้จะช่วยให้สามารถรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในยุคที่ข้อมูลแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและมีความหลากหลายทางความคิดเห็น

2.7 วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ การตีความ และการประเมินค่าข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนอาจมีแนวทางการคิดที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการวัดและประเมินผลสมรรถนะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนครอบคลุม และเหมาะสมกับลักษณะของการอ่านประเภทนี้ นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

กมลพัทธ์ โทธีทอง (2554: 22) อธิบายว่าการวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถดำเนินการได้โดยใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการวัด ทั้งนี้กระบวนการวัดและประเมินผลการอ่านจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยการออกแบบแบบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณควรครอบคลุมทุกระดับของกระบวนการอ่าน ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่

1. ความจำ คือ ความสามารถในการจดจำรายละเอียด ข้อเท็จจริง และเนื้อหาสำคัญของเรื่อง
2. ความเข้าใจ คือ การตีความเนื้อหา การทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้รับ และสามารถอธิบายด้วยคำพูดของตนเองได้
3. การนำไปใช้ คือ การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม

4. การวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกองค์ประกอบของเนื้อหาและพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล

5. การสังเคราะห์ คือ การรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสร้างแนวคิดหรือข้อสรุปใหม่

6. การประเมินค่า คือการตัดสินคุณค่าของข้อมูลโดยใช้เหตุผลและหลักฐานสนับสนุน สุदारัตน์ อยู่แพ (2555: 24) ได้สรุปแนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์

1.1 การจำแนกข้อเท็จจริงและความคิดเห็น คือ ผู้อ่านต้องสามารถแยกแยะได้ว่า ข้อมูลส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ และส่วนใดเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน

1.2 การลำดับเรื่อง คือ การจัดเรียงลำดับของเหตุการณ์หรือแนวคิดภายในเนื้อหา เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง

1.3 การจับใจความสำคัญของเรื่อง คือ ความสามารถในการระบุประเด็นหลักของเนื้อหา

2. ขั้นตอนการสังเคราะห์

2.1 การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้น คือ ผู้อ่านสามารถคาดการณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ต่อไปโดยอ้างอิงจากข้อมูลที่ได้รับ

2.2 การสรุปความ คือ การรวบรวมข้อมูลที่ได้รับและสร้างข้อสรุปอย่างมีเหตุผล

2.3 การเข้าใจจุดมุ่งหมาย ทศนคติและลีลาในการนำเสนอของผู้เขียน คือ ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร และใช้ภาษาหรือวิธีการเขียนแบบใดเพื่อสื่อความหมาย

3. ขั้นตอนการประเมินค่า

เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องใช้เหตุผลและหลักฐานที่ได้รับจากการอ่านเพื่อพิจารณาคูณค่าของข้อมูลและการนำเสนอ โดยสามารถแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

3.1 การประเมินความถูกต้องของข้อมูล

ผู้อ่านต้องสามารถ วิเคราะห์ว่าข้อมูลที่อ่านนั้นเป็นความจริงหรือไม่ โดยอ้างอิงจากหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่สนับสนุน สามารถตรวจสอบ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับข้อเท็จจริงที่ได้รับการยอมรับ หรือข้อมูลที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และหากข้อมูลที่อ่านไม่มีแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจน หรือไม่สามารรถตรวจสอบได้ อาจต้องตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้น

3.2 การวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล

พิจารณาว่า โครงสร้างการนำเสนอเนื้อหา มีความสอดคล้องและเป็นระบบหรือไม่ ตรวจสอบว่านักเขียน ใช้เหตุผลที่มีหลักฐานสนับสนุน หรือเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว และวิเคราะห์ว่า ข้อสรุปของเนื้อหา มีการอ้างอิงหลักฐานที่น่าเชื่อถือหรือไม่ และสามารถใช้เป็นข้อมูลที่มีคุณค่าในบริบททางวิชาการหรือการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3.3 การประเมินคุณค่าและประโยชน์ของข้อมูล

สามารถพิจารณาว่าข้อมูลที่อ่านนั้นมีคุณค่าในการนำไปใช้ต่อยอดความรู้หรือไม่ ตัดสินใจว่าข้อมูลนั้นเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ การทำงาน หรือการดำเนินชีวิตประจำวันได้หรือไม่ และการประเมินคุณค่าของข้อมูลต้องพิจารณาถึง ผลกระทบที่ข้อมูลนั้นอาจมีต่อความเข้าใจของผู้อ่าน และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หรือแก้ไขปัญหาในอนาคตได้หรือไม่

พรณิการ์ สัมคร (2557: 38) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณต้องพิจารณาว่าผู้อ่านสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยพิจารณาจากความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่อง เข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ตีความความคิดเห็นที่แฝงอยู่ในเนื้อหา และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วรัญญู โปธิ์คีรี (2562: 31) กล่าวว่า ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ โดยเน้นว่าผู้อ่านสามารถถูกประเมินได้ในทุกระดับ ตั้งแต่การจดจำเนื้อหา การทำความเข้าใจความหมายของคำและแนวคิด ไปจนถึงการสรุปเหตุการณ์ การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การพิจารณาจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การสังเคราะห์แนวคิด และการประเมินคุณค่าของข้อมูลที่ได้รับ ทั้งนี้การวัดผลสามารถใช้แบบทดสอบที่ครอบคลุมระดับต่าง ๆ เพื่อให้สามารถประเมินศักยภาพของผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง

การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมหลายระดับ ตั้งแต่การวัดความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์แนวคิด และการประเมินคุณค่าของข้อมูล โดยแต่ละระดับต้องอาศัยเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อตรวจสอบว่าผู้อ่านสามารถคิดวิเคราะห์และใช้เหตุผล ในการประเมินเนื้อหาที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการวัดผลสามารถทำได้โดยใช้แบบทดสอบที่มีลักษณะครอบคลุมการอ่านในทุกมิติ เช่น แบบทดสอบปรนัยที่วัดความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น การจับใจความสำคัญ และการประเมินคุณค่าของเนื้อหา นอกจากนี้ การใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเชิงวิพากษ์และสามารถให้เหตุผล

พร้อมหลักฐานสนับสนุนได้ก็เป็นวิธีการที่ช่วยให้การวัดผลมีความแม่นยำและสามารถสะท้อนถึงสมรรถนะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ชุดเดียวกัน แต่สลับข้อและสลับตัวเลือก

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA

3.1 ความเป็นมาของเทคนิค ECOLA

ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) พัฒนาโดย Langer and Smith Burke เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมที่มุ่งความสนใจไปที่การพัฒนาการอ่านของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งอาศัยทักษะกระบวนการทางภาษา การอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการอ่านของตน

Langer and Smith Burke (1982: 170) ได้กล่าวว่าเทคนิคการสอน ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เป็นกระบวนการสอนที่พัฒนาเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเป็นอิสระ โดยอาศัยกระบวนการทางภาษาเป็นสื่อกลาง ซึ่งเทคนิคนี้ได้รับการออกแบบขึ้นจากแนวคิดของ Language Experience Approach (LEA) และกระบวนการคิดเกี่ยวกับการอ่าน (metacomprehension) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถจัดการกับความเข้าใจของตนเองได้

3.2 หลักการของเทคนิค ECOLA

เทคนิค ECOLA มีพื้นฐานมาจาก แนวคิดด้านภาษาศาสตร์และจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความเข้าใจผ่านกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง โดย Langer & Smith-Burke (1982: 155-157) อธิบายว่า ECOLA ช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับประสบการณ์เดิม ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และแสดงออกทางภาษาผ่าน การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

3.2.1 การสร้างความเข้าใจจากบริบท (Contextualized Learning) ความหมายของเนื้อหาถูกสร้างขึ้นจากบริบทที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับประสบการณ์เดิม

3.2.2 การมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา (Interactive Learning) นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ตั้งคำถาม อภิปราย และเชื่อมโยงแนวคิดใหม่กับความรู้เดิม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

3.2.3 การพัฒนาทักษะทางภาษาทั้งหมด (Integrated Language Skills) ECOLA ไม่ได้แยกทักษะทางภาษาออกจากกัน แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อมกันในการทำความเข้าใจเนื้อหา

3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

เทคนิค ECOLA จะให้ความสำคัญกับการอ่าน การจับใจความ การตีความ เทคนิคนี้ช่วยตรวจสอบและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน Langer and Smith Burke (1982: 171-177) เสนอขั้นตอนของเทคนิค ECOLA สรุปได้ดังนี้

1. Setting a communication purpose for reading เป็นขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน

วัตถุประสงค์ของการอ่าน คือการทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสาร โดยอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ผู้เขียนกำหนด หรือมุ่งหวังให้เกิดผลทางจิตใจ อารมณ์ หรือมุ่งให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม นอกจากนี้ยังเพื่อเสนอหรือชักจูงใจให้ผู้อ่านกระทำ และตัดสินใจตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้ ดังนั้น ผู้เรียนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านจากชื่อเรื่อง และคาดการณ์ว่าหลังจากอ่านเรื่องนี้แล้ว ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอะไรบ้าง

2. Silent reading for a purpose and criterion task เป็นขั้นตอนการอ่านในใจ เพื่อค้นหาวัตถุประสงค์ของสิ่งที่อ่าน

การอ่านในใจ คือการอ่านโดยไม่ใช้เสียง มีจุดมุ่งหมายในการจับใจความเรื่องที่อ่าน การอ่านในใจจะช่วยให้เข้าใจเนื้อความได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง และผู้อ่านสามารถรับรู้เรื่องราวได้เพียงผู้เดียว ในขั้นนี้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดไว้ โดยเป็นการอ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์ของเรื่องที่อ่านว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่คิดไว้หรือไม่ ถ้ามีประเด็นที่ไม่ตรง ไม่ตรงอย่างไร

3. Crystalizing comprehension through writing เป็นขั้นตอนการตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน

ผู้เรียนจับประเด็นเรื่องที่อ่าน หยิบยกเอาความคิดหลักหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องมาเขียนย้ำให้ชัดเจน โดยใช้ประโยคสั้น ๆ เรียบเรียงตามความเข้าใจ เขียนตกผลึกความรู้ที่ได้รับ และประเด็นปัญหาที่เป็นข้อสงสัย

4. Discussing the lesson เป็นขั้นตอนการอภิปรายบทเรียน

การอภิปราย คือ การพูดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจนำไปสู่การหาข้อสรุปในการแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งในขั้นนี้ผู้เรียนจับกลุ่ม นำประเด็นปัญหาที่มีมาร่วมกันอภิปรายกับกลุ่มเพื่อน เพื่อช่วยกันหาคำตอบของแต่ละคน

5. Writing and comparing: Before and after เป็นขั้นตอนการเขียนเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังการอภิปราย ขั้นนี้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้หลังจากการอภิปรายมาเขียนเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิมของตน เพื่อทำการสรุปอีกครั้งหนึ่ง

3.4 การประยุกต์ใช้เทคนิค ECOLA ในการเรียนการสอน

เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจผ่านการใช้ภาษาและการคิดวิเคราะห์ เทคนิคนี้ได้รับการพัฒนาโดยอาศัยแนวคิดด้านจิตวิทยาการเรียนรู้และการสื่อสารเชิงภาษาศาสตร์ ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน การเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA จึงสามารถนำไปปรับใช้กับการสอนในหลายสาขาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ Langer and Smith Burke (1982: 159) กล่าวถึงการประยุกต์ใช้เทคนิค ECOLA ในการเรียนการสอนไว้ว่า เทคนิค ECOLA สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยสามารถประยุกต์ใช้กับหลายวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ซึ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ทักษะภาษาทั้งหมด ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

เทคนิค ECOLA ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การนำเทคนิคนี้ไปใช้ในห้องเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นโดยการตั้งคำถาม สร้างข้อโต้แย้ง และอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน

นอกจากนี้เทคนิค ECOLA ยังช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนผ่านการสรุปเนื้อหา การเปรียบเทียบ และการสะท้อนความคิดเห็นของตนเอง โดยผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการเขียน และความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในระยะยาว และสามารถนำไปใช้ในการศึกษาขั้นสูงและการทำงานในอนาคตได้

เทคนิค ECOLA จึงเป็นแนวทางที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ ผ่านกระบวนการที่ใช้ทักษะภาษาในการสร้างความหมาย ของเนื้อหา เทคนิคนี้ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสามารถปรับใช้กับวิชา ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย (Smith-Burke, 1982 : 158)

จากการศึกษาข้อมูลการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA พบว่าเป็นเทคนิค การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยที่ผู้เรียนจะได้ใช้ทักษะทางภาษามาพัฒนาการอ่านได้เป็นอย่างดี ได้มีการตั้งคำถาม ค้นหาข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการอภิปรายกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด แยกแยะ และเลือกรับข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีรูปแบบ วิธีการ จัดการเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

อุซาวตี ชุกลินทอม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียน พระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม จำนวน 34 คน ในภาคเรียนปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษา ได้แก่ แผนการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ด้าน การอ่าน ตามวิธี SQ5R ข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีเหตุผล และแบบสอบถามเพื่อประเมิน มุมมองของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ที่น่าเสนอ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ ด้านการอ่านเชิงวิจารณ์หลังจากเรียนด้วยแนวทาง SQ5R มีความแตกต่างทางสถิติอย่างชัดเจนที่ ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน ขณะเดียวกัน ความคิดเห็นโดยรวมของนักเรียนต่อการ จัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้อยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างมาก

ประเสริฐ ดันติเสนาะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่าน ตามทฤษฎีโครงสร้าง เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดดังกล่าว รวมถึง ประเมินความมีประสิทธิภาพของแนวทางที่ได้รับการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้าง แผนการจัดกิจกรรมการสอน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) จุดมุ่งหมาย 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 4) ปัจจัยสนับสนุนการนำไปใช้ โดยขั้นตอนการเรียนรู้มี 6 ลำดับ ได้แก่ (1) เชื่อมโยงแนวคิด (2) พินิจด้วยบท (3) ค้นพจน์ตีความ (4) ถอดรหัสความหมาย (5) อภิปรายแลกเปลี่ยน และ (6) สรุปผล เมื่อทดลองใช้ในชั้นเรียน พบว่า ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

ณัฐวดี ธาตุติ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งประเมินความคิดเห็นต่อแนวทางการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 35 คน ในภาคเรียนปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว Active Learning และแบบสอบถามทัศนคติของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าวบรรลุเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 24.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.83 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลัง พบว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านการอ่านเชิงวิจารณ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะเดียวกัน นักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อกระบวนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” โดยเฉพาะในด้านกิจกรรมที่จัดขึ้น บรรยากาศในห้องเรียน และประโยชน์ที่ได้รับ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 4.13 และ S.D. = 0.72

สุดาพร รินสมปาน (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการปรับใช้รูปแบบการสอนวรรณคดีไทย โดยประยุกต์ใช้วิธีสัจสี่กับวรรณคดีท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับ ม.3 ก่อนและหลังการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางดังกล่าว พร้อมทั้งศึกษาทัศนคติของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 60 คน จาก 2 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสังเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับ มาก

โฉมฉาย ใจเอื้อย (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูง SQRC วัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ การเปรียบเทียบความรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี SQRC ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ ตลอดจนศึกษาศักยภาพของครูในการออกแบบการเรียนการสอน และประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูผู้สอนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการ โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และการสอนตามแนว SQRC เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังเข้าร่วมโครงการ 2) ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนในแนวทางดังกล่าวผ่านเกณฑ์ประเมินที่ร้อยละ 75 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธี SQRC มีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 4) ความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อกระบวนการสร้างชุมชนทางวิชาชีพและการใช้กลวิธี SQRC อยู่ในระดับมากที่สุด

เฉลิมภูษณา หลิมพลอย (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบ CoRT ร่วมกับเทคนิค Two Stay Two Stray ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้น ม.5 ก่อนและหลังเข้าร่วมการเรียนรู้ตามแนวทางดังกล่าว และศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อกระบวนการเรียนรู้นี้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนรัตนราชบุรีบำรุง จำนวน 40 คน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แผนจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ กลุ่มไม่อิสระต่อกัน (dependent sample) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านรูปแบบ CoRT ร่วมกับเทคนิค Two Stay Two Stray มีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านเชิงวิจารณ์หลังเรียน ($M = 22.05$, $SD = 2.92$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M = 11.30$, $SD = 2.31$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการเรียนรู้ในระดับ “มากที่สุด” ($M = 4.87$, $SD = 0.31$)

Elizabeth Bunga DU, Joko Nurkamto, Nunuk Suryani และ Gunarhadi (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างการอ่านอย่างมีวิจารณญาณผ่านการใช้โครงสร้างอภิปัญญา (Metacognitive Reading) ในชั้นเรียนแบบกลับด้านร่วมกับเทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโมเดล Ms-Flics ซึ่งเป็นการผสมผสานกลยุทธ์การอ่านแบบอภิปัญญา (Metacognitive Reading), การสอนแบบ มีตัวช่วย (Scaffolding Strategy) และการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ในการพัฒนาทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 งานวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณโดยทำการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนก่อนและ หลังการใช้โมเดล Ms-Flics กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 9 ในเมืองสุราการ์ตา ประเทศ อินโดนีเซีย จำนวน 65 คน ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยแบ่งออกเป็น สองกลุ่ม การเก็บข้อมูลใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ (pre-test และ post-test) พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบทีคู่ (paired T-test) ผลการศึกษาพบว่าภายหลังการใช้โมเดล Ms-Flics นักเรียนมีพัฒนาการด้าน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญ คะแนนเฉลี่ย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และค่าความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค ECOLA

Sulkifli (2013) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน SMA Perguruan Islam Makassar โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 11 โดยใช้ เทคนิค ECOLA งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research - CAR) ซึ่งดำเนินการเป็นสองรอบ (cycles) แต่ละรอบมีสี่ครั้ง รวมทั้งหมดแปดครั้ง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 11 สายศิลป์ของ SMA Perguruan Islam Makassar จำนวน 30 คน

โดยใช้แบบทดสอบ (pre-test และ post-test) และแบบสังเกตการณ์เพื่อเก็บข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า เทคนิค ECOLA มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในแบบทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 36.65 และเพิ่มขึ้นเป็น 51.87 ในรอบแรก และ 77.08 ในรอบที่สอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัตราการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านความเข้าใจเนื้อหาตามตัวอักษร (Literal Comprehension) และเชิงตีความ (Interpretative Comprehension) พบว่า นักเรียนสามารถเข้าใจแนวคิดหลักของบทอ่านและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาที่อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ อัตราความมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจาก 54.16% ในรอบแรกเป็น 84.16% ในรอบที่สอง ซึ่งบ่งบอกว่าการใช้เทคนิค ECOLA สามารถทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น สรุปได้ว่า เทคนิค ECOLA เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการทำงานแบบกลุ่ม การอภิปราย และการเชื่อมโยงแนวคิดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

Haerazi และ Lalu Ari Irawan (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของเทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concept through Language Activities) มีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้เทคนิค Brainstorming ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านหรือไม่ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค ECOLA ในมุมมองของแรงจูงใจ (motivation) และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) และเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเทคนิค ECOLA กับแรงจูงใจและการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) โดยใช้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 6 ในสาขาการศึกษาภาษาอังกฤษที่ IKIP Mataram, Indonesia ในปีการศึกษา 2018/2019 ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยมีนักศึกษาในกลุ่มทดลอง 29 คน และกลุ่มควบคุม 29 คน รวมทั้งหมด 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการสอนที่ใช้เทคนิค ECOLA สำหรับกลุ่มทดลอง และ Brainstorming สำหรับกลุ่มควบคุม แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่าน (reading comprehension test) ซึ่งมีทั้งข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย และแบบสอบถามเพื่อวัดแรงจูงใจและการรับรู้ความสามารถของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า เทคนิค ECOLA มีประสิทธิภาพสูงกว่าเทคนิค Brainstorming ในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม นักศึกษาที่มีแรงจูงใจและการรับรู้ความสามารถในระดับสูงมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเทคนิค ECOLA กับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคและแรงจูงใจ รวมถึงไม่มีปฏิสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเทคนิค ECOLA แรงจูงใจ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง

Tiara Maharani (2023) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน SMKN 2 Palopo โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concept through Language Activities) สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 10 ได้หรือไม่ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้เทคนิค ECOLA ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยงานวิจัยนี้ใช้การออกแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (pre-experimental research design) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 10 จาก SMKN 2 Palopo, Indonesia รวมทั้งหมด 28 คน ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการสอนที่ใช้เทคนิค ECOLA แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่าน (reading comprehension test) ซึ่งจัดทำทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ และการสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิค ECOLA ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (pre-test) โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 23.39 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 36.96 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า 25 คน เชื่อว่าเทคนิค ECOLA สามารถช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้ ในขณะที่ 3 คน รู้สึกว่าเทคนิคนี้อาจจะเข้าใจยากและไม่น่าสนใจ และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค ECOLA มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นในชั้นเรียนและสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้ดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคนิค ECOLA ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นเทคนิคที่สามารถนำไปใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Liza Ain Azisiyah (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการใช้เทคนิค ECOLA สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนในด้านการเข้าใจความหมายโดยตรง (Literal Comprehension) ได้หรือไม่ งานวิจัยนี้

ใช้การออกแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (pre-experimental design) โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 10 ของโรงเรียน MA Al-Hidayah Lemoa จังหวัด Gowa ประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 17 คน โดยใช้การสุ่มแบบรวมทั้งหมด (total sampling technique) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน (pre-test และ post-test) แบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 48.82 ในขณะที่คะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 85.88 ซึ่งบ่งบอกถึงการพัฒนาที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าความน่าจะเป็น (significance value) อยู่ที่ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่างและยอมรับสมมติฐานทางเลือก นอกจากนี้ การสัมภาษณ์เพิ่มเติมยังพบว่าเทคนิค ECOLA ช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากขึ้นและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขั้นตอนของเทคนิคประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การตั้งเป้าหมายการอ่าน การอ่านแบบเงียบ การเขียนเพื่อสะท้อนความเข้าใจ การอภิปรายเพื่อชี้แจงความหมาย และการสรุปและเปรียบเทียบแนวคิด ผลการวิจัยยืนยันว่าเทคนิค ECOLA เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความเข้าใจเนื้อหาที่ชัดเจนและตรงไปตรงมา (Literal Comprehension) ของนักเรียนและสามารถประยุกต์ใช้ในบริบทการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าการนำเทคนิคและวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนนั้นส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สูงขึ้น เนื่องจากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะเฉพาะตัวที่ผู้เรียนจะต้องฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และการใช้เทคนิค ECOLA ในการจัดการเรียนรู้นั้นช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้เรียนได้ฝึกอ่านด้วยตนเอง ฝึกฟังและคิดเพื่อที่จะพูดอธิบายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และใช้ทักษะการเขียนในการตกผลึกข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้ โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA 2) แบบทดสอบเพื่อทดสอบสมรรถนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการใช้วิจารณญาณในการอ่าน 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA การวิจัยในรอบนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) รูปแบบการดำเนินการวิจัยเป็นแบบก่อนมีการทดลอง (Pre-Experimental Design) โดยใช้โครงสร้างการศึกษาที่มีเพียงกลุ่มเดียวและดำเนินการวัดผลทั้งก่อนและหลังการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน (One-Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554: 147) ดังนี้

T ₁	X	T ₂
----------------	---	----------------

- T₁ หมายถึง การประเมินความรู้ตั้งต้นของผู้เรียน
- X หมายถึง การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA
- T₂ หมายถึง การประเมินผลภายหลังการเรียนการสอน

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย

ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการนิยามปัญหาการเรียนรู้ที่พบ จากนั้นศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการจัดทำเครื่องมือวิจัย มีการดำเนินการสร้างพร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพตามขั้นตอนที่เหมาะสม ได้แก่ แผนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค ECOLA แบบทดสอบสำหรับวัดความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามทัศนะของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยเทคนิค ECOLA

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

เมื่อจัดสร้างเครื่องมือเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปใช้ทดลองจริง พร้อมทั้งดำเนินการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่อมา ตลอดจนตรวจสอบสมมติฐาน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง

รายละเอียดของการดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย ได้แก่

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี

1.2 ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณ

1.3 ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการจัดการ
 การเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

1.4 ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัด
 กระบวนการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ
 และแบบสอบถามความคิดเห็น

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมือง
 นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2
 ปีการศึกษา 2567 มีทั้งหมด 11 ห้องเรียน จำนวน 486 คน จัดห้องเรียนให้ประกอบด้วยนักเรียนที่มี
 ระดับทักษะที่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์
 อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียน
 ที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 35 คน ซึ่งคัดเลือกโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster
 Random Sampling)

3. ตัวแปร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

3.2 ตัวแปรตาม คือ ได้แก่

3.2.1 ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียน
 การสอนด้วยเทคนิค ECOLA

4. ระยะเวลาดำเนินการ

การทดลองจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนดำเนินในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
 2567 โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 คาบ (คาบละ 50 นาที)
 รวมทั้งหมด 10 คาบเรียน ทั้งนี้ไม่รวมช่วงเวลาสำหรับการวัดผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 แผนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยแนวทางของเทคนิค ECOLA รวมทั้งสิ้น 5 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 2 คาบเรียน โดยกำหนดระยะเวลาคาบละ 50 นาที

1.2 แบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัยประเภทเลือกตอบ 4 ตัวเลือก รวมทั้งหมด 30 ข้อ ใช้ชุดเดียวกันทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยมีการสลับลำดับข้อคำถามและตัวเลือกคำตอบ

1.3 แบบสอบถามสำหรับประเมินทัศนคติของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA ประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ อยู่ในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษารายละเอียดและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี

2.1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.1.4 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค ECOLA

2.1.5 ศึกษาหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA

2.1.6 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง เพื่อสร้างแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA

จำนวน 5 แผน โดยแบ่งเป็นแผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 10 คาบ (ไม่รวมการทดสอบก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้)

ตารางที่ 4 กิจกรรมที่ออกแบบโดยใช้เทคนิค ECOLA

ที่	รายการ	เนื้อหา	จำนวน (คาบ)
1	แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 1	การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมี วิจารณญาณ	2
2	แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 2	การอ่านข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมี วิจารณญาณ	2
3	แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 3	การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	2
4	แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 4	การอ่านบทโฆษณาอย่างมีวิจารณญาณ	2
5	แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 5	การอ่านสารคดีอย่างมีวิจารณญาณ	2
รวม			10

2.1.7 เขียนแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดและประเมินผล โดยกำหนดขั้นตอนการจัดการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วย เทคนิค ECOLA มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร (Setting a communication purpose for reading) ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่อ่านจากชื่อเรื่อง ว่าหลังจากอ่าน เรื่องนี้แล้วคาดว่าจะได้รับรู้ข้อมูลอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 อ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์และบรรทัดฐานของสิ่งที่อ่าน (Silent reading for a purpose and criterion task) ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดไว้ โดยเป็นการอ่านในใจ เพื่อค้นหาวัตถุประสงค์ของเรื่องที่อ่าน จำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเด็นที่น่าสนใจ

ขั้นที่ 3 ตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน (Crystalizing comprehension through writing) เขียนตกผลึกเรื่องทีอ่าน ความรู้ที่ได้รับ และประเด็นปัญหาที่เป็นข้อสงสัย พิจารณาความสอดคล้องและความสมเหตุสมผลระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น

ขั้นที่ 4 อภิปรายบทเรียน (Discussing the lesson) จับกลุ่ม นำประเด็นปัญหาที่มีมาร่วมกันอภิปรายกับกลุ่มเพื่อน เพื่อช่วยกันหาคำตอบของแต่ละคน แลกเปลี่ยนประเด็นที่น่าสนใจ ตัดสินใจระบุแนวความคิดสำคัญที่ได้รับจากการโต้แย้ง หรือการเสนอทัศนะความคิดทางเลือก เพื่อนำเสนอข้อสรุปที่เป็นมโนทัศน์สำคัญของบทอ่าน

ขั้นที่ 5 เขียนเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังการอภิปราย (Writing and comparing : Before and after) นำข้อมูลที่ได้หลังจากการอภิปรายมาเขียนเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิมที่เขียนไว้ สังเคราะห์และประเมินค่าสิ่งที่อ่านอย่างสมเหตุสมผลโดยมีหลักฐานมาสนับสนุน

2.1.8 เสนอแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา ความสอดคล้องของจุดประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

2.1.9 นำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์ ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนในการใช้ภาษา ความครอบคลุมและถูกต้องเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ แนวทางประเมินผลที่กำหนดไว้ พร้อมเกณฑ์พิจารณาตามที่ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 117) เสนอไว้ ดังนี้

- +1 หมายถึง กรณีที่มั่นใจว่าแผนการสอนมีความเชื่อมโยงเป็นระบบ ระหว่างวัตถุประสงค์ สาระเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม และการวัดผลประเมินผล
- 0 หมายถึง กรณีที่ยังไม่มั่นใจว่าแผนการสอนมีความเชื่อมโยงเป็นระบบ ระหว่างวัตถุประสงค์ สาระเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม และการวัดผลประเมินผล
- 1 หมายถึง กรณีที่มั่นใจว่าแผนการสอนไม่มีความเชื่อมโยงเป็นระบบ ระหว่างวัตถุประสงค์ สาระเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม และการวัดผลประเมินผล

2.1.10 นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร IOC หากค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แต่ถ้าต่ำกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าไม่สอดคล้อง โดยมีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีที่ใช้ตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่าง
วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีจัดกิจกรรม และแนวทาง
ประเมินผลการเรียนรู้

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ไว้ต่อรายการ
ประเมินแต่ละข้อ

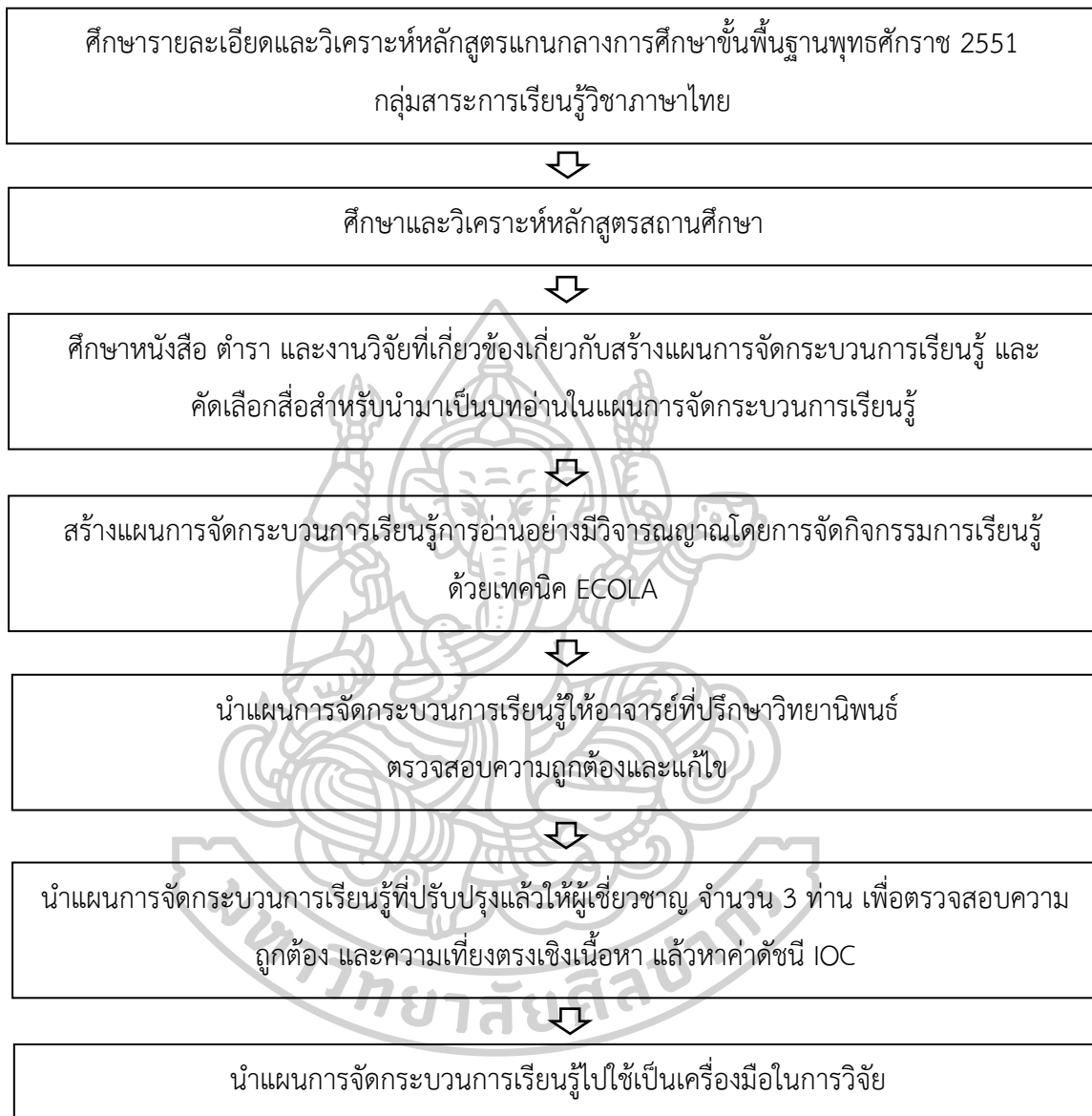
N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมในการประเมิน

ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในช่วง 0.67 ถึง 1.00

2.1.11 แผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งผ่านการปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

กระบวนการพัฒนาแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ลำดับขั้นตอนการออกแบบแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
โดยการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

2.2 จัดทำเครื่องมือวัดผลในรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สำหรับประเมิน
ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยนำไปใช้ทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งดำเนิน
กระบวนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ดำเนินการพิจารณาเชิงลึกหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในหมวดสาระภาษาไทย โดยเน้นเนื้อหาด้านการอ่านตามมาตรฐาน ท 1.1 ซึ่งมุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และกระบวนการคิด เพื่อการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการอ่าน สำหรับนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

2.2.2 ศึกษารายละเอียดหลักสูตรสถานศึกษาและโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี

2.2.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวทางสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถ ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

2.2.4 พิจารณาโครงสร้างเนื้อหาและเป้าหมายการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

2.2.5 จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (Test Blueprint) ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย แบบใหม่ของบลูม (Bloom's Taxonomy) ดังตารางที่ 4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม Bloom's revised Taxonomy (2001)

เนื้อหา	ความรู้/ทักษะตัวชี้วัด						
	รู้จำ	เข้าใจ	ประยุกต์ใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	รวม
1. การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณ์ญาณ	-	1	1	2	2	-	6
2. การอ่านข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีวิจารณ์ญาณ	-	1	1	2	2	-	6
3. การอ่านบทความอย่างมีวิจารณ์ญาณ	-	1	1	2	2	-	6
4. การอ่านบทโฆษณาอย่างมีวิจารณ์ญาณ	-	1	1	2	2	-	6
5. การอ่านสารคดีอย่างมีวิจารณ์ญาณ	-	1	1	2	2	-	6
รวม	-	5	5	10	10	-	30

2.2.6 สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยข้อสอบที่สร้างขึ้นมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน

2.2.7 นำแบบทดสอบสำหรับประเมินความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา เพื่อกำหนดเนื้อหา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ และปรับแก้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.8 ส่งแบบทดสอบที่ผ่านการปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาการสอน ภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาอีก 1 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา รวมถึงตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้รับมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยยึดหลักเกณฑ์การ ประเมินตามแนวทางของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 124) ดังนี้

คะแนน +1	เมื่อมั่นใจว่ารายข้อของแบบทดสอบตรงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
คะแนน 0	เมื่อไม่มั่นใจว่ารายข้อของแบบทดสอบตรงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
คะแนน -1	เมื่อมั่นใจว่ารายข้อของแบบทดสอบไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าแบบทดสอบซึ่งใช้วัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ในช่วง 0.67 ถึง 1.00 โดยมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมความชัดเจนด้านการใช้ถ้อยคำ เพื่อให้แบบทดสอบมีความเข้าใจง่ายขึ้น

2.2.9 นำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี ที่เคยเรียนการอ่านวิจารณ์มาแล้ว จำนวน 1 ห้อง 40 คน และนำผลการทดสอบ มาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 1.00 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 129-130) ซึ่งแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่าน

อย่างมีวิจารณ์ญาณฉบับนี้มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ในช่วง 0.27-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22-0.63

2.2.10 นำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 167) ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.85

2.2.11 นำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านเกณฑ์ด้านประสิทธิภาพแล้ว จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน แต่มีการสลับลำดับคำถามและตัวเลือกคำตอบ พร้อมกำหนดเวลาทำข้อสอบไว้ที่ 50 นาที

กระบวนการจัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปลงได้
 ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 สรุปลงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.3 พัฒนาแบบสอบถามสำหรับประเมินทัศนคติของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินการตามเทคนิค ECOLA โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่าระดับ 5 (Rating Scale) จำนวน 15 รายการ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาตามลำดับขั้น ดังนี้

2.3.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และ 3) ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคอร์ท (Likert, 1932, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162) ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA ในช่วงคะแนนตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับข้อเสนอแนะด้านความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา แล้วดำเนินการปรับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

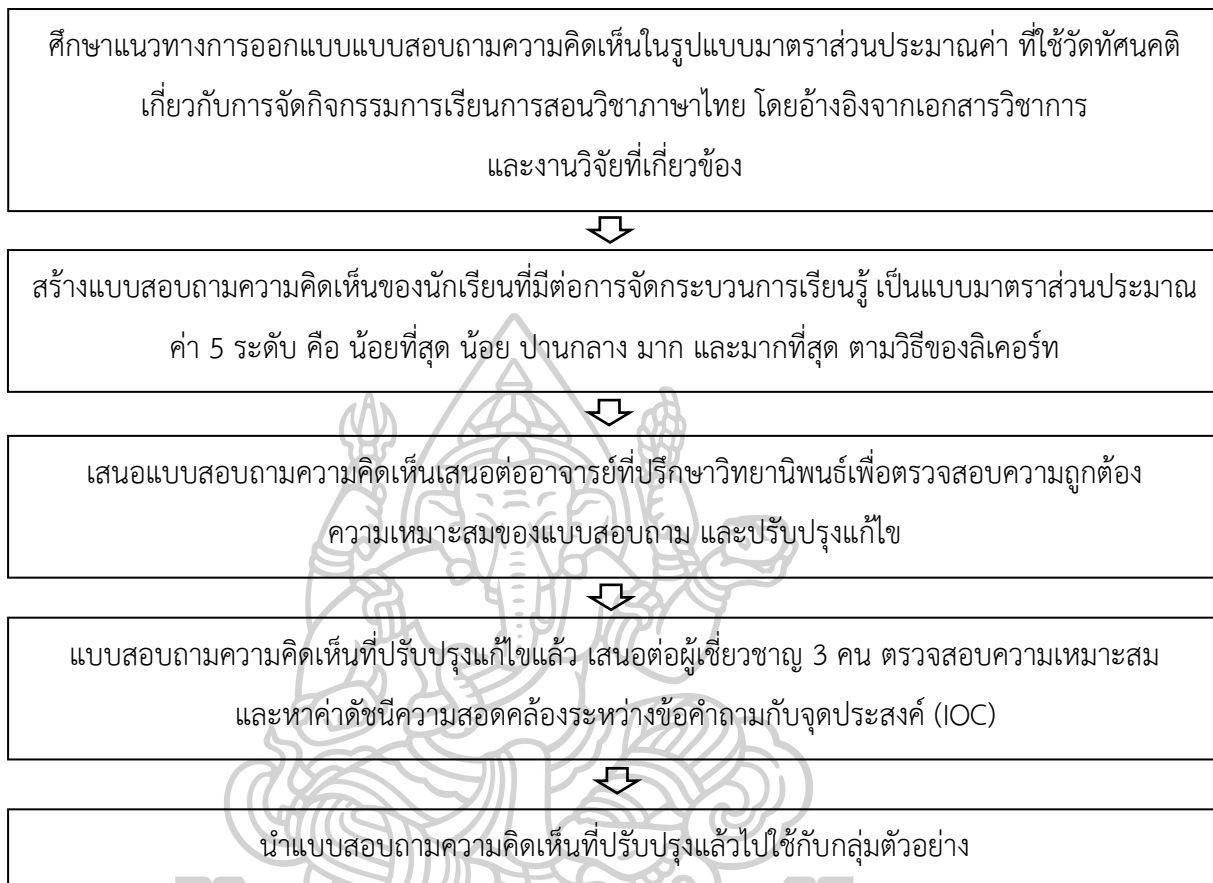
2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา อีก 1 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) เพื่อกลั่นกรองความเหมาะสมของรายการคำถาม พร้อมทั้งประเมินค่าดัชนีความตรงระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยอ้างอิงเกณฑ์การพิจารณาตามแนวทางของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 117) ดังต่อไปนี้

+1	เมื่อมั่นใจว่ารายการคำถามเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของการวัดอย่างเหมาะสม
0	เมื่อไม่มั่นใจว่ารายการคำถามเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของการวัดอย่างเหมาะสม
-1	เมื่อมั่นใจว่ารายการคำถามไม่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของการวัด

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่าค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของข้อคำถามเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของการวัดอยู่ในช่วงระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

2.3.5 แบบสอบถามความคิดเห็นที่ผ่านการพัฒนาและปรับแก้แล้ว ได้นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA สามารถสรุปผังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (One Group Pretest – Posttest Design)

2. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 คาบ (50 นาที) แล้วตรวจให้คะแนน

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยเทคนิค ECOLA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลา 10 คาบ (ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้)

2.3 หลังจากการทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบหลังการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนการจัดการเรียนรู้ กำหนดเวลาในการทำข้อสอบ 1 คาบ (50 นาที) และนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ไปสอบถามนักเรียน

2.4 ตรวจให้คะแนน และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้มาเปรียบเทียบพัฒนาการ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย โดยใช้สถิติวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ และนิยามที่ต้องการวัด ใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence)

1.2 นำคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder and Richardson

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

2.1 ทำการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำคะแนนก่อนและหลังการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนมาเปรียบเทียบกัน แล้ววิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนด้วยการทดสอบทางสถิติแบบ t-test สำหรับกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน (dependent t-test)

2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิค ECOLA ดำเนินการผ่านแบบสอบถามที่อยู่ในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณค่าเฉลี่ย (M) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อนำผลลัพธ์ไปใช้ในการแปลความหมายต่อไป

บทที่ 4

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือที่ออกแบบไว้ในงานวิจัย ได้แก่ 1) แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิค ECOLA 2) แบบทดสอบเพื่อประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนนทบุรี จำนวนนักเรียน 35 คน โดยทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้อันนี้ และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามในการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	t	p
ก่อนเรียน	35	30	14.89	3.50	23.53	0.00
หลังเรียน	35	30	25.09	2.24		

จากตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยก่อนการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 14.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.50 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมตามเทคนิคดังกล่าว คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 25.09 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.24 เมื่อนำผลคะแนนก่อนและหลังการเรียนรู้มาวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่า t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent samples t-test) พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล	ลำดับที่
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
1. นักเรียนมีความพอใจจากการปฏิบัติกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.92	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด	2
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรับฟังข้อคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน	4.78	0.52	เห็นด้วยมาก	4
3. ได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดประเด็นสงสัย	4.85	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	3
4. นักเรียนพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.70	0.55	เห็นด้วยมาก	5
5. บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครูมากขึ้น	4.95	0.47	เห็นด้วยมากที่สุด	1
รวม	4.86	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	3

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล	ลำดับที่
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1. กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับต่อเนื่อง นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.95	0.45	เห็นด้วยมากที่สุด	3
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองเข้ากับเรื่อง ที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ จุดประสงค์และใจความสำคัญของเรื่องได้ดีขึ้น	4.88	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	4
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิดตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้อย่างมีหลักการและมีอิสระ	4.78	0.55	เห็นด้วยมาก	5
4. กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมี วิเคราะห์ญาณจากเรื่อง ที่อ่านได้อย่างเป็นระบบ	4.97	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด	1
5. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้เกิด การเรียนรู้มากขึ้น	4.96	0.47	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวม	4.93	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด	1

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเทคนิค ECOLA (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
1. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับเพื่อนในชั้นเรียน	4.92	0.46	เห็นด้วยมากที่สุด	3
2. นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน	3.45	0.68	เห็นด้วยปานกลาง	5
3. นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการทำงาน ที่เป็นระบบ	4.95	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด	1
4. นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	4.80	0.55	เห็นด้วยมาก	4
5. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่อง ที่อ่าน	4.94	0.47	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวม	4.89	0.52	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวมทุกด้าน	4.89	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	-

จากข้อมูลในตารางที่ 8 สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA ในภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย $M = 4.89$, $S.D. = 0.50$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดคือด้านการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.93$, $S.D. = 0.48$) รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ($M = 4.89$, $S.D. = 0.52$) และด้านที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านบรรยากาศของการเรียนรู้ ($M = 4.86$, $S.D. = 0.50$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า ลำดับที่ 1 บรรยากาศการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครูมากขึ้น ($M = 4.95$, $SD = 0.47$) ลำดับที่ 2 นักเรียนมี

ความพอใจจากการปฏิบัติกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.92$, $SD = 0.48$) ลำดับที่ 3 ได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดประเด็นสงสัย ($M = 4.85$, $SD = 0.50$) ลำดับที่ 4 นักเรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน ($M = 4.78$, $SD = 0.52$) และลำดับที่ 5 นักเรียนพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ($M = 4.70$, $SD = 0.55$)

ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ลำดับที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเป็นระบบ ($M = 4.97$, $SD = 0.42$) ลำดับที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ($M = 4.96$, $SD = 0.47$) ลำดับที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับต่อเนื่อง นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้ ($M = 4.95$, $SD = 0.45$) ลำดับที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองเข้ากับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจจุดประสงค์และใจความสำคัญของเรื่องได้ดีขึ้น ($M = 4.88$, $SD = 0.50$) และลำดับที่ 5 กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิดตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีหลักการและมีอิสระ ($M = 4.78$, $SD = 0.55$)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ พบว่า ลำดับที่ 1 นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ ($M = 4.95$, $SD = 0.42$) ลำดับที่ 2 นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่องที่อ่าน ($M = 4.94$, $SD = 0.47$) ลำดับที่ 3 นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับเพื่อนในชั้นเรียน ($M = 4.92$, $SD = 0.46$) ลำดับที่ 4 นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ($M = 4.80$, $SD = 0.55$) และลำดับที่ 5 นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน ($M = 3.45$, $SD = 0.68$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้อยู่ โดยการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 35 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA 2) เครื่องมือทดสอบเพื่อวัดความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.27- 0.79 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22 - 0.63 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA จำนวน 1 ฉบับ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre-Experimental Designs) ในรูปแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest – Posttest Design) การวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดำเนินการโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อนำคะแนนก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้การทดสอบค่า t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test) นอกจากนี้ ยังได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA ด้วยค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA สรุปผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนน พบว่าผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแนวทาง ECOLA มีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นอย่างชัดเจนในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. การรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามเทคนิค ECOLA พบว่าโดยรวมได้รับการตอบรับในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากผ่านการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิค ECOLA มีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนหลังการจัดกิจกรรม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจส่งผลมาจาก การดำเนินกิจกรรมการเรียนด้วยเทคนิค ECOLA เป็นเทคนิคซึ่งมุ่งเน้นกระบวนการอ่านที่มีเป้าหมายชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับเนื้อหา อีกทั้งช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่านกระบวนการอภิปรายและสรุปความเข้าใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Langer & Smith Burke, 1982) และผลการศึกษาที่สอดคล้องกับ แนวคิดของ Slavin (2003 อ้างถึงใน พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ, 2553) ที่อธิบายว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็น กระบวนการให้เหตุผลระดับสูง ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการตัดสินใจและเลือกข้อมูลที่ต้องการ มีคุณค่า และสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ เปลื้อง ณ นคร (2544) และ สมบัติ จำปาเงิน (2548) ที่ระบุว่าผู้อ่านควรตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และพิจารณาความถูกต้องของภาษาและเหตุผลของผู้เขียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน (Setting a communication purpose for reading) จากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ยกตัวอย่างในแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีวิจารณญาณ ที่ครูแจ้งหัวข้อข่าวจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน (สิ่งที่ต้องการจะทราบ) จากหัวข้อข่าวที่ครูแจ้ง โดยเขียนในรูปแบบของคำถามคนละ 5 คำถาม ก่อนเริ่มต้นอ่านข่าว ผลจากขั้นตอนนี้พบว่า กระบวนการดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมีแนวทางที่ชัดเจนในการอ่าน และพัฒนา

ความสามารถในการพิจารณาและตั้งคำถามต่อเนื้อหาที่อ่าน แนวคิดนี้สอดคล้องกับ กระบวนการศึกษาธิการ (2551: 62) ที่อธิบายว่า กระบวนการอ่านต้องอาศัยความเข้าใจในหัวข้อเรื่อง จุดประสงค์ของเนื้อหา และการเชื่อมโยงข้อมูลที่อ่านกับประสบการณ์เดิม ซึ่งหมายความว่า การที่ นักเรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านได้เอง จะช่วยให้พวกเขาสามารถ คัดกรอง วิเคราะห์ และเชื่อมโยงเนื้อหา กับข้อมูลที่มีอยู่เดิมได้เป็นระบบ นอกจากนี้ อัจฉรา ชิวพันธุ์ (2550: 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยเน้นว่า การตั้งคำถามและการ วิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถตีความและประเมินข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การตั้งคำถามก่อนอ่านยังมีผลต่อ แรงจูงใจในการเรียนรู้ และช่วยให้นักเรียนอ่านอย่างมี เป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวดี ธาตุดี (2561) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการ จัดกระบวนการจัดการศึกษาเชิงรุก (Active Learning) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการตั้งคำถาม เกี่ยวกับเนื้อหาก่อนอ่าน สามารถกระตุ้นให้พวกเขาเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนรู้มากขึ้น เกิดจาก พวกเขา มีเป้าหมายชัดเจนว่าต้องการค้นหาคำตอบอะไรจากสิ่งที่อ่าน และงานวิจัยของ อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม (2560) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ฝึกตั้งคำถามก่อนอ่านสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียนได้ดีขึ้น และสามารถประเมินเนื้อหาข่าวหรือข้อมูลจากแหล่งที่มาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การตั้งคำถาม ก่อนอ่านยังช่วยพัฒนาทักษะ การวิเคราะห์ การแยกแยะข้อเท็จจริง และการตรวจสอบความ น่าเชื่อถือของข้อมูล งานวิจัยของ Slavin (1995) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ระบุว่า การตั้งคำถามและการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนช่วยให้นักเรียนสามารถตรวจสอบ เนื้อหาและพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงแนวทางที่ใช้ในเทคนิค ECOLA ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถามเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้งานวิจัยของ Liza Ain Azisayah (2024) เรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับ การฝึกให้ตั้งคำถามก่อนอ่านสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตีความข้อมูลได้ดีขึ้น เพราะพวกเขาจะวิเคราะห์และตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับเนื้อหาก่อนรับข้อมูล

ขั้นที่ 2 ขั้นอ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์ของสิ่งที่อ่าน (Silent reading for a purpose and criterion task) จากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในขั้นนี้ คือนักเรียนอ่านข้อมูลที่ได้รับในใจ โดยคำนึงถึงคำถามที่ได้กำหนดไว้ และหาคำตอบเพื่อเตรียมตอบคำถามที่ตนเองได้ตั้งขึ้น การอ่านในใจเป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนจะสามารถ วิเคราะห์ ตีความ และกลั่นกรองข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ กระบวนการนี้มีความสำคัญเพราะช่วยให้นักเรียนสามารถ อ่านอย่างมีเป้าหมาย ไม่ใช่เพียงอ่านเพื่อจดจำข้อมูล แต่เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำตอบและตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับ ในระหว่างการอ่าน นักเรียนจะต้องพยายามเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับคำถามที่ตนเองตั้งไว้ ซึ่งช่วยให้พวกเขามุ่งเน้นไปที่สาระสำคัญของเรื่อง มากกว่าการอ่านแบบผิวเผิน สอดคล้องกับ Slavin (1995) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ไว้ว่า การอ่านร่วมกับการตั้งคำถามนำทางช่วยให้นักเรียนสามารถตรวจสอบเนื้อหาและพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น และในแง่ของการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล Liza Ain Azisiyah (2024) ศึกษาเรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่อ่านด้วยการตั้งคำถามล่วงหน้าจะสามารถพิจารณาความถูกต้องของข้อมูล และแยกแยะข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นของผู้เขียนได้ดีขึ้น

การที่นักเรียนอ่านข้อมูลโดยใช้คำถามที่ตั้งไว้เป็นแนวทางช่วยให้พวกเขาสามารถตรวจสอบเนื้อหาได้ละเอียดขึ้น โดยไม่ถูกชักจูงจากอารมณ์ของผู้เขียนมากเกินไป Slavin (2003 อ้างถึงใน พรทิพย์ แซ่จั้น และคณะ, 2553: 291) ได้กล่าวถึง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ว่าเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการตัดสินใจที่มีหลักการและการใช้เหตุผล ซึ่งหมายความว่า การอ่านที่มีเป้าหมายชัดเจนช่วยให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์เนื้อหาอย่างเป็นระบบ และสามารถใช้หลักฐานที่ได้รับจากการอ่านมาเป็นฐานในการตัดสินใจ แนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับ Vygotsky (1978) ที่ระบุว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูล ผ่านกระบวนการที่ช่วยกระตุ้นให้พวกเขาคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้เมื่อ นักเรียนอ่านด้วยการตั้งคำถามล่วงหน้า และพยายามเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับคำตอบที่ต้องการ

ขั้นที่ 3 ตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน (Crystalizing comprehension through writing) จากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในขั้นนี้ หลังจากนักเรียนอ่านในใจเสร็จแล้ว ให้ตอบคำถามที่ตนเองกำหนดลงในใบกิจกรรม แต่ถ้าหากยังมีคำถามที่ยังไม่สามารถหาคำตอบได้ ให้เก็บคำถามนั้นไว้ปรึกษากับเพื่อนในขั้นต่อไป การใช้กระบวนการเขียน ช่วยให้นักเรียนสามารถจัด

ระเบียบความคิดของตนเอง และสะท้อนถึงความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การที่นักเรียนต้องตอบคำถามที่ตนเองตั้งขึ้นหลังจากอ่าน ทำให้พวกเขาสามารถตรวจสอบได้ว่าข้อมูลที่อ่านมานั้นมีพื้นฐานมาจากข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของผู้เขียน แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุซาวตี ชุกลินหอม (2560) ที่พบว่า นักเรียนที่ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามของตนเองหลังการอ่าน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงจากความคิดเห็นของผู้เขียนได้ดีขึ้น และยังช่วยให้พวกเขาสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานวิจัยของ Slavin (2003 อ้างถึงใน พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ, 2553: 291) ยังกล่าวถึง การเรียนรู้แบบมีโครงสร้าง (Structured Learning) ที่สนับสนุนว่าการให้ผู้เรียนฝึกเขียนสรุปประเด็นสำคัญจากสิ่งที่อ่านจะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และลดโอกาสที่ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลผิดพลาดโดยไม่ได้ตรวจสอบ

การตอบคำถามผ่านการเขียนช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ดังที่งานวิจัยของ Liza Ain Azisiyah (2024) เรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ฝึกเขียนเพื่อตอบคำถามของตนเอง สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการตีความข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากพวกเขาจะไตร่ตรองข้อมูลและพิจารณาคำตอบที่เหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ดังนั้น กระบวนการตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียนไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนสามารถจัดระเบียบความคิดของตนเองได้ดีขึ้น แต่ยังช่วยให้พวกเขาสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตรวจสอบข้อมูล และเตรียมพร้อมสำหรับการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นตอนถัดไป

ขั้นที่ 4 อภิปรายบทเรียน (Discussing the lesson) จากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในขั้นนี้พบว่า เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตรวจสอบความเข้าใจ และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4 คน โดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในระหว่างการอภิปราย นักเรียนจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เปรียบเทียบคำตอบของตนเองกับเพื่อนในกลุ่ม และช่วยกันหาข้อสรุปที่เหมาะสม รวมถึงการช่วยกันตอบคำถามที่ยังไม่มีคำตอบจากข้อมูลที่อ่าน กระบวนการนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถ ตรวจสอบแนวคิดของตนเองผ่านการแลกเปลี่ยนมุมมองที่หลากหลาย

การอภิปรายช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผล เพราะกระบวนการอภิปราย เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถฝึกทักษะการให้เหตุผล โดยการสนับสนุน คำตอบของตนเองด้วยหลักฐานจากเนื้อหาที่อ่าน แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุซาวตี ชุกลิ่นหอม (2560) ที่พบว่า การให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลที่อ่าน ทำให้พวกเขาสามารถใช้เหตุผลที่มีหลักฐานสนับสนุน และมีความสามารถในการโต้แย้งอย่างมีตรรกะมากขึ้น Slavin (2003 อ้างถึงใน พรทิพย์ แซ่จั้น และคณะ, 2553: 291) ยังกล่าวว่า การอภิปรายแบบมีโครงสร้าง (Structured Discussion) เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนสามารถประเมินข้อมูลและใช้หลักฐานที่ชัดเจน ในการสนับสนุนความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งหมายความว่ากระบวนการอภิปรายในขั้นตอนนี้ ช่วยให้นักเรียนสามารถประเมินเนื้อหาที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล อีกทั้งการอภิปรายยังช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและสร้างข้อสรุป ร่วมกัน เพราะการที่นักเรียนต้องหาข้อสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม ช่วยทำให้พวกเขาสามารถเรียนรู้จาก กันและกัน และใช้กระบวนการคิดเชิงตรรกะในการสร้างข้อสรุปที่มีเหตุผลรองรับ ดังงานวิจัยของ ณัฐวดี ธาตุดี (2561) ที่พบว่า นักเรียนที่มีโอกาสได้อภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลที่อ่าน มักสามารถ จับใจความสำคัญและสังเคราะห์แนวคิดของตนเองได้ดีกว่า และงานวิจัยของ Liza Ain Azisiyah (2024) เรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ที่พบว่า นักเรียนที่ได้อภิปราย เกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน สามารถสร้างข้อสรุปที่มีหลักฐานรองรับได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากพวกเขาจะพยายาม ใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและผ่านการวิเคราะห์มาเป็นพื้นฐานในการให้เหตุผล

นอกจากนี้การอภิปรายยังช่วยให้นักเรียนสามารถเพิ่มความเข้าใจของตนเองผ่านการ ทำงานกลุ่ม เมื่อมีการแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถ นักเรียนที่มีความเข้าใจดีกว่าสามารถ ช่วยอธิบายให้เพื่อนที่ยังมีข้อสงสัยได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉมนันท์ฐ์ชา หลิมพลอย (2564) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบ CoRT ร่วมกับเทคนิค Two Stay Two Stray ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมกลุ่ม สามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณได้ดียิ่งขึ้น เพราะพวกเขามีโอกาสได้ทบทวนแนวคิดของตนเองและรับฟังความคิดเห็น ที่หลากหลาย ดังนั้น กระบวนการอภิปรายบทเรียน ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนสามารถตรวจสอบ ความเข้าใจของตนเองได้ดีขึ้น แต่ยังช่วยทำให้พวกเขาสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 5 หรือขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA คือเขียนและเปรียบเทียบ (Writing and comparing : Before and after) หรือขั้นสรุป ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนสามารถ รวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนสรุปเนื้อหาที่อ่าน และนำเสนอข้อสรุปของกลุ่มหน้าชั้นเรียน จากนั้นสมาชิกในชั้นเรียนจะร่วมกันอภิปรายอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ก่อนที่นักเรียนจะตอบคำถามลงในใบกิจกรรมของตนเอง การที่นักเรียนต้องเขียนสรุปข้อมูลจากการอ่านและอภิปราย ช่วยให้พวกเขาสามารถ จัดระเบียบความคิดของตนเอง และทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาข่าวที่ได้รับ ดังที่ Langer & Smith-Burke (1982: 155-157) อธิบายว่า การให้ผู้เรียนสรุปข้อมูลที่ได้รับเป็นลายลักษณ์อักษร ช่วยให้พวกเขาสามารถสะท้อนแนวคิดของตนเอง และพัฒนาแนวคิดได้อย่างชัดเจนขึ้น และการเขียนสรุปยังช่วยให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นของตนเองก่อนและหลังการอภิปราย ทำให้เห็นพัฒนาการของการคิดวิเคราะห์ และสามารถ พิจารณาข้อมูลจากมุมมองที่หลากหลาย

การนำเสนอและอภิปรายช่วยให้นักเรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพราะเมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายของตนเองหน้าชั้นเรียน สมาชิกในชั้นเรียนจะมีโอกาสร่วมกัน อภิปรายและวิพากษ์ข้อมูลอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ดังที่งานวิจัยของ อุษาดี ชุกกลิ่นหอม (2560) พบว่า นักเรียนที่ได้อภิปรายและนำเสนอความคิดเห็นของตนเองต่อหน้าชั้นเรียน มีแนวโน้มที่จะสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การเปรียบเทียบแนวคิดก่อนและหลังเรียนช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เพราะหลังจากที่นักเรียนได้รับฟังการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม พวกเขาจะต้องเปรียบเทียบแนวคิดของตนเองก่อนและหลังการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้สามารถตรวจสอบพัฒนาการของตนเอง และประเมินว่าข้อมูลที่ได้รับจากการอภิปรายช่วยให้พวกเขาเข้าใจข่าวสารได้ดีขึ้นหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Liza Ain Azisayah (2024) เรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ที่พบว่า นักเรียนที่มีโอกาสเปรียบเทียบความเข้าใจก่อนและหลังการเรียนรู้ สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลได้ดีขึ้น เนื่องจากพวกเขาสามารถระบุได้ว่า มีข้อมูลใดที่สำคัญ และสามารถใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ได้จากการอภิปรายมาเสริมสร้างความเข้าใจของตนเอง ดังนั้น กระบวนการเขียนและเปรียบเทียบ ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปแนวคิด

ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังช่วยให้พวกเขาสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายอย่างมีเหตุผล

จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA พบว่าวิธีการนี้ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่านอย่างชัดเจน กระตุ้นให้เกิดการแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าสิ่งที่อ่านอย่างสมเหตุสมผล นักเรียนมีความมุ่งมั่นและใส่ใจในการเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังได้ฝึกทักษะการคิดเชิงเหตุผล ตั้งคำถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาทักษะด้านภาษา ทั้งการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียน กระบวนการนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาเชิงลึก อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ วิธีการดังกล่าวยังสามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปข้อมูล จัดระเบียบความคิด และนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และการบันทึกเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Azisiyah (2024) ที่ศึกษาการใช้เทคนิค ECOLA เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่าหลังจากใช้เทคนิคนี้ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 48.82 เป็น 85.88 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะการวิเคราะห์ผ่านกิจกรรมทางภาษา (การอ่าน การพูด การฟัง และการเขียน) ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้เทคนิค ECOLA ยังช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นในชั้นเรียน และสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sulkifli (2013) ที่กล่าวว่าเทคนิค ECOLA สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยให้นักเรียนสามารถ เชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับความรู้เดิมทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากขึ้น และยังพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และการสังเคราะห์ข้อมูลจากสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

จากเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณผ่านการตั้งคำถาม การอภิปราย และการเขียนสรุป อีกทั้งยังช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถ แยกแยะข้อเท็จจริง วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล

ได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง และพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกระบวนการ จัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA โดยสรุปแล้วอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์ แยกตามแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้เป็นประเด็นที่ผู้เรียนให้ความเห็นในระดับ เห็นด้วย มากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 ลำดับถัดมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ และลำดับสุดท้ายคือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้

เมื่อพิจารณารายละเอียดในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คือ บรรยากาศการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อนและครูมากขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ช่วยส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ผ่านการอภิปรายกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และอภิปรายกับเพื่อนร่วมชั้น ทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีและช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ที่มีการ มีส่วนร่วมนี้ช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Langer & Smith Burke (1982) ที่กล่าวว่า เทคนิค ECOLA สนับสนุนให้ผู้เรียนมีการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาทักษะทางภาษาไปพร้อมกับการเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อุซาวดี ชุกลินหอม (2560) ที่ระบุว่า การสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง และให้ผู้เรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันจะช่วยให้พวกเขาสามารถแลกเปลี่ยนแนวคิด วิเคราะห์ข้อมูล และพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและสามารถ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sulikfli (2013) เรื่อง การใช้เทคนิค ECOLA (Extending Concepts through Language Activities) เพื่อพัฒนาความสามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน SMA Perguruan Islam Makassar ที่ว่า เทคนิค ECOLA ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน อย่างมีวิจารณ์ญาณ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถใน การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากเทคนิค ECOLA

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายชัดเจนและเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะอ่าน ซึ่งช่วยให้มีแนวทางที่ชัดเจนในการทำความเข้าใจเนื้อหา ไม่ใช่เพียงการอ่านเพื่อจดจำข้อมูล แต่เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำตอบ และพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างชัดเจนนี้ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพราะนักเรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการอ่าน จึงทำให้มีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียนมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เปลื้อง ณ นคร (2544) และ สมบัติ จำปาเงิน (2548) ที่กล่าวว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบ โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วนิดา พรมเขต (2559) ที่กล่าวว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องใช้กระบวนการคิดที่เป็นระบบ โดยเน้นการจับใจความสำคัญ ดีความ และวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียนเพื่อให้สามารถแยกแยะและประเมินคุณค่าของข้อมูลที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คือ นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดและการทำงานอย่างเป็นระบบ ผ่านกิจกรรมที่มุ่งเน้น การตั้งคำถาม การอ่านเชิงลึก การอภิปราย และการตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน โดยเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายของการอ่าน (Setting a Communication Purpose for Reading) ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีแนวทางที่ชัดเจนในการอ่านและพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการอ่านในใจ การตั้งข้อสังเกต และการเขียนเพื่อตกผลึกความเข้าใจ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แยกแยะ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ สุดท้าย นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านการอภิปราย และเปรียบเทียบแนวคิดก่อนและหลังการเรียนรู้ ทำให้สามารถตรวจสอบความเข้าใจของตนเองและปรับปรุงแนวคิดตามหลักเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เปลื้อง ณ นคร (2544) และ สมบัติ จำปาเงิน (2548) ที่กล่าวว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องเป็นกระบวนการที่มีโครงสร้างชัดเจน โดยต้องอาศัยการตั้งคำถาม แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และพิจารณาคุณค่าของข้อมูล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วนิดา พรมเขต (2559) ที่ระบุว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ต้องสามารถจับใจความสำคัญ ดีความ วิเคราะห์

และประเมินข้อมูลที่อ่านได้อย่างถูกต้อง รวมถึง Langer & Smith Burke (1982) ที่กล่าวว่าเทคนิค ECOLA ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ ผ่านกระบวนการอ่าน การอภิปราย และการเขียน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียน พบว่ารายการประเมินที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.45 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ปัจจัยหนึ่งที่น่าจะส่งผลต่อระดับความเพลิดเพลินในการอ่าน คือลักษณะของเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน แม้เนื้อหาทั้ง 5 เรื่องจะได้รับการคัดสรรให้สอดคล้องกับบริบทชีวิตประจำวันของผู้เรียน แต่ยังพบความแตกต่างในด้านภาษาที่ใช้รูปแบบการเขียน และความยาวของเนื้อหา โดยเฉพาะบทความและสารคดีที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาว และใช้ภาษาทางการ ซึ่งอาจไม่เอื้อต่อความเข้าใจและไม่สามารถสร้างแรงจูงใจหรือความเพลิดเพลินในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ครูผู้สอนจะเลือกบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชีวิตวัยรุ่น เพื่อให้ใกล้เคียงกับความสนใจของนักเรียน แต่หากรูปแบบภาษายังคงเป็นทางการมากเกินไป ก็อาจไม่สามารถเชื่อมโยงกับความรู้สึกร่วมและประสบการณ์ของผู้เรียนได้เช่นกัน ในทางกลับกัน สื่อประเภทบทโฆษณาและสื่ออิเล็กทรอนิกส์กลับได้รับความสนใจจากนักเรียนมากกว่า เนื่องจากมีเนื้อหาที่กระชับใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันโดยตรง ส่วนข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ แม้จะมีเนื้อหาที่ใกล้ตัว แต่อาจไม่สามารถดึงดูดความสนใจได้เท่ากับสื่อออนไลน์เพราะมีรูปแบบการนำเสนอที่กระตุ้นความสนใจ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้เนื้อหาในการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านภาษา รูปแบบ และความยาวของข้อความ เพื่อให้สามารถส่งเสริมประสบการณ์ด้านอารมณ์และแรงจูงใจของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2533) ที่ว่า การเข้าใจเจตนาของผู้เขียนและการเข้าถึงนัยของเรื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หากเนื้อหาไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือบริบทของตนเองได้ ก็อาจลดทอนความสนใจลงได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Elkins (2004 อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547) ที่เสนอว่าผู้อ่านควรเตรียมตัวอ่านด้วยใจเปิดกว้าง และเลือกสื่อที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความสนใจ และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ดังนั้น จากผลการอภิปรายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ECOLA เป็นการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน และส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งแบ่งออกเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเลือกบทอ่านที่เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ครูควรเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน ไม่ควรยากหรือง่ายเกินไป ควรเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ของตนเองได้ เพื่อให้นักเรียนสามารถตั้งคำถาม วิเคราะห์ และอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากเลือกเนื้อหาที่ยากเกินไป อาจทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการตั้งคำถามและวิเคราะห์เนื้อหา

2. ในกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ครูควรทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถาม วิเคราะห์ และอภิปรายอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนการคิดอย่างมีเหตุผล

3. ครูควรคอยสังเกตและให้คำแนะนำ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งขึ้น บางครั้งอาจต้องมีการยืดหยุ่นเวลาเรียน เพื่อให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าสามารถตามกิจกรรมได้ทัน และได้รับการชี้แนะที่เหมาะสม

4. ครูควรเตรียมแนวทางการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรม เช่น การจัดการเวลาสำหรับการอภิปรายหรือการช่วยเหลือให้นักเรียนที่อาจมีปัญหาในการตั้งคำถามหรือสรุปเนื้อหา การเตรียมความพร้อมนี้จะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. แนะนำให้มีการดำเนินการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำเทคนิค ECOLA ไปใช้ในกิจกรรมรูปแบบอื่น ภายในกลุ่มสาระภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะที่หลากหลาย เช่น การสังเคราะห์ข้อมูล การรับสารด้วยการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงทักษะการอภิปราย ทั้งนี้เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้เทคนิคดังกล่าวกับมิติทางภาษาที่กว้างขึ้น

2. แนะนำให้มีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ เช่น SQ3R, KWLH-PLUS, CoRT, Two Stay Two Stray เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และศึกษาว่าแนวทางการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3. แนะนำให้มีการดำเนินการวิจัยเปรียบเทียบ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมี
วิจารณ์ญาณโดยใช้เทคนิค ECOLA ร่วมกับสื่อหรือวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น การใช้สื่อดิจิทัล แพลตฟอร์ม
ออนไลน์ เกมการศึกษา การใช้บอร์ดเกม หรือแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อศึกษาว่าการ
ใช้เทคนิค ECOLA ควบคู่กับเครื่องมืออื่นสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากน้อย
เพียงใด

รายการอ้างอิง

- โหมฉาย ใจเอื้อย. (2564). “การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กลวิธีชั้นนำการอ่านและการคิดระดับสูง SQRC.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนานันท์ กุ่มพรม. (2565). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 4Ex2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2557). “การพัฒนารูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้อริยสัจสี่เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐวดี ธาตุดี. (2561). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning).” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2536). การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นงนุช ปัญญาศรี. (2556). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการกิจกรรมแบบ SQ4R แบบ 4MAT และแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2556). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสรวงศ์ ดันติเสนาะ. (2560). “เรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามทฤษฎีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5.” ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (การสอนภาษาไทย), มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เปลื้อง ณ นคร. (2544). ศิลปะแห่งการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ. (2553). คู่มือฝึกอบรมภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณิการ์ สมัคร. (2557). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R.” ปรินญาหมาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วนิดา พรหมเขต. (2559). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการพัฒนาทักษะการอ่าน. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- ศิริพร ศรีสุวรรณ. (2557). “การศึกษาความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ.” ปรินญาหมาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ. (2562). “ผลการประเมิน PISA 2018: นักเรียนไทยวัย 15 ปี รู้และทำอะไรได้บ้าง.” Focus ประเด็นจาก PISA 2562, 48 3.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ. (2564). ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์.
- สมบัติ จำปาเงิน. (2548). กลเม็ดการอ่านให้เก่ง. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- สรานนท์ อินทนนท์. (2562). รู้เท่าทันข่าว (News Literacy). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน (สสย.).
- สาขาการวัดและประเมินผลระดับนานาชาติ ศูนย์ PISA แห่งชาติ. (2564). “FAKE News กับความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ PISA.” Focus ประเด็นจาก PISA 2564, 58 2.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุชาดา สมสุข นันทวัน และ ปัทมวิภาต. (2565). “สะท้อนประเด็นจากผลการประเมิน PISA ด้านการอ่าน.” สสวท 2565, 50 (237): 50–54.
- สุดาร์ตน์ อยู่แพ. (2555). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์.” ปรินญาหมาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2550). ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และการเขียน. นนทบุรี: ซีซีออลดีดิกชันนารี.

- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ดวงกลม.
- อัจฉรา ชิวพันธุ์. (2547). เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม. (2560). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R.” ปรินญามหาบัณฑิต, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Azisyah L. A. (2024). “Using Extending Concept Through Learning Activity (ECOLA) Technique to Improve Students’ Reading Comprehension.” Bachelor's Thesis, Faculty of Teacher Training and Education, Muhammadiyah University of Makassar.
- Haerazi. (2020). “The effectiveness of ECOLA technique to improve reading comprehension in relation to motivation and self-efficacy.” Master's Thesis, English Language Education, Mandalika University of Education.
- Haerazi & Irawan, L. A. (2020). “The effectiveness of ECOLA technique to improve reading comprehension in relation to motivation and self-efficacy.” *International Journal of Emerging Technologies in Learning* 2020, 15 (1): 61–76.
- Langer J. A., & Smith-Burke, M. T. (1982). *Reader meets author/bridging the gap: A psycholinguistic and sociolinguistic perspective*. Newark, DE: International Reading Association.
- Maharani T. (2023). “Applying ECOLA technique to improve students’ reading comprehension at the tenth grade of SMKN 2 Palopo.” English Language Education Study Program, Tarbiyah and Teacher Training Faculty, State Islamic Institute of Palopo.
- Mather & McCarthy. (1999). *The art of critical reading*. USA: Heinle & Heinle.
- Sulkifli. (2013). “The use of Extending Concept Through Language Activities (ECOLA) to improve reading comprehension: A classroom action research at the second grade students of SMA Perguruan Islam Makassar.” English Education Department, Faculty of Teacher Training and Education, Makassar Muhammadiyah University.

Vygotsky L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางสาวสินีนารถ มุ่งก่อกลาง

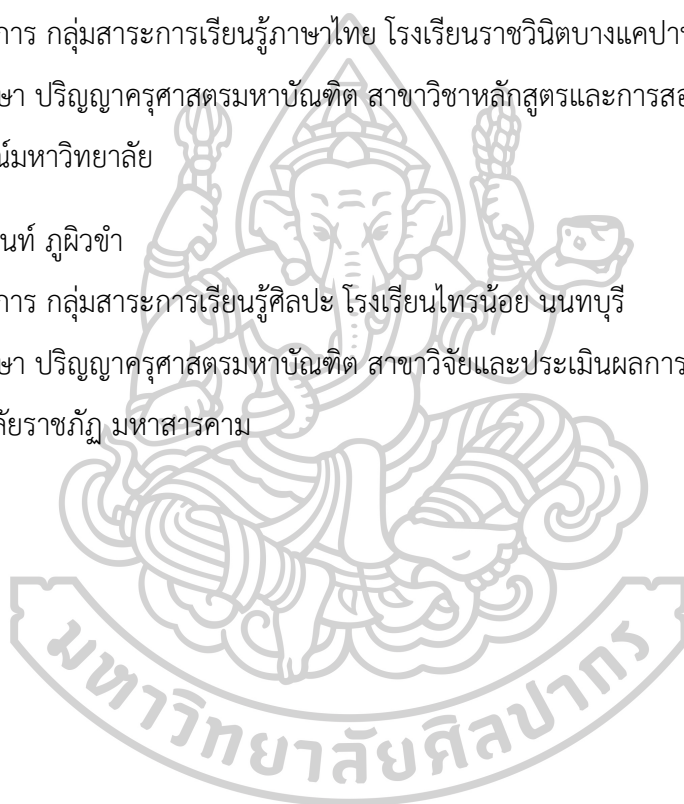
ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ
วุฒិการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. นางสาวอติอร ตัญญาญจน์

ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ
วุฒิการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. นายรัชชานนท์ ภูผิวำ

ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนไทรน้อย นนทบุรี
วุฒิการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม

ตารางที่ 9 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความเหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 1

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ					
1. สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
3. สาระการเรียนรู้					
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2	สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3	กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67
4.4	เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล					
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 10 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความเหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 2

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีวิจารณญาณ					
1. สารระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
3. สารการเรียนรู้					
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2	สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3	กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67
4.4	เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล					
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 11 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความเหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 3

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ					
1. สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
3. สาระการเรียนรู้					
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2	สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3	กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67
4.4	เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล					
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 12 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความเหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 4

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านบทโฆษณาอย่างมีวิจารณญาณ					
1. สารระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
3. สารการเรียนรู้					
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2	สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3	กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67
4.4	เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล					
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 13 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC ขององค์ประกอบและความเหมาะสมของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 5

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านสารคดีอย่างมีวิจารณญาณ					
1. สารระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
3. สารการเรียนรู้					
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2	สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	0	+1	+1	0.67
3.3	สอดคล้องกับเกณฑ์วัดผล	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3	กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67
4.4	เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล					
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3	สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 14 ผลของการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เนื้อหา	ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ	1	+1	+1	+1	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00
	3	+1	+1	+1	1.00
	4	+1	+1	0	0.67
	5	+1	+1	+1	1.00
	6	+1	+1	+1	1.00
	7	+1	+1	+1	1.00
	8	+1	+1	+1	1.00
	9	+1	+1	+1	1.00
การอ่านข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีวิจารณญาณ	10	+1	+1	+1	1.00
	11	0	+1	+1	0.67
	12	+1	+1	+1	1.00
	13	+1	+1	+1	1.00
	14	+1	+1	0	0.67
	15	+1	+1	+1	1.00
	16	+1	+1	+1	1.00
	17	+1	+1	+1	1.00
	18	+1	+1	+1	1.00
การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	19	+1	+1	+1	1.00
	20	+1	+1	+1	1.00
	21	0	+1	+1	0.67
	22	+1	+1	+1	1.00
	23	+1	+1	+1	1.00
	24	0	+1	+1	0.67
	25	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 14 ผลของการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
การอ่านบทความอย่างมี วิจารณญาณ (ต่อ)	26	+1	+1	+1	1.00
	27	+1	+1	+1	1.00
การอ่านบทโฆษณามี วิจารณญาณ	28	+1	+1	+1	1.00
	29	0	+1	+1	0.67
	30	+1	+1	+1	1.00
	31	+1	+1	+1	1.00
	32	+1	+1	+1	1.00
	33	+1	+1	+1	1.00
	34	+1	+1	+1	1.00
	35	+1	+1	0	0.67
	36	+1	+1	+1	1.00
	การอ่านสารคดีอย่างมี วิจารณญาณ	37	+1	+1	+1
38		0	+1	+1	0.67
39		+1	+1	+1	1.00
40		+1	+1	+1	1.00
41		+1	+1	+1	1.00
42		+1	+1	+1	1.00
43		+1	+1	0	0.67
44		+1	+1	+1	1.00
45		+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ IOC จากแบบสอบถามความเห็นของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ต่อการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้					
1	นักเรียนมีความพอใจจากการปฏิบัติกระบวนการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
2	เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และรับฟังข้อคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00
3	ได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดประเด็นสงสัย	+1	0	+1	0.67
4	นักเรียนพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
5	บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครูมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00
ด้านการจัดการเรียนรู้					
1	กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับต่อเนื่อง นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
2	กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองเข้ากับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจจุดประสงค์และใจความสำคัญของเรื่องได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00
3	กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิดตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีหลักการและมีอิสระ	+1	+1	+1	1.00
4	กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
5	กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ IOC จากแบบสอบถามความเห็นของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการสอนด้วยเทคนิค ECOLA (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้					
1	นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับเพื่อนในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00
2	นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน	+1	+1	+1	1.00
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
4	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	1.00
5	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่องที่อ่าน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 16 ค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
1	0.37	0.35	นำไปใช้
2	0.79	0.56	นำไปใช้
3	0.70	0.39	นำไปใช้
4	0.65	0.40	นำไปใช้
5	0.75	0.60	นำไปใช้
6	0.46	0.39	นำไปใช้
7	0.63	0.46	นำไปใช้
8	0.57	0.63	นำไปใช้
9	0.79	0.46	นำไปใช้
10	0.43	0.41	นำไปใช้
11	0.37	0.35	นำไปใช้
12	0.52	0.42	นำไปใช้
13	0.51	0.61	นำไปใช้
14	0.27	0.22	นำไปใช้
15	0.70	0.53	นำไปใช้
16	0.75	0.55	นำไปใช้
17	0.46	0.37	นำไปใช้
18	0.48	0.46	นำไปใช้
19	0.65	0.40	นำไปใช้
20	0.61	0.62	นำไปใช้
21	0.53	0.53	นำไปใช้
22	0.70	0.53	นำไปใช้
23	0.58	0.51	นำไปใช้
24	0.33	0.24	นำไปใช้
25	0.29	0.48	นำไปใช้
26	0.37	0.35	นำไปใช้

ตารางที่ 16 ค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
27	0.32	0.29	นำไปใช้
28	0.36	0.35	นำไปใช้
29	0.48	0.50	นำไปใช้
30	0.39	0.44	นำไปใช้

ตารางที่ 17 ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

นักเรียนคนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน
1	13	25
2	10	22
3	14	24
4	16	27
5	18	29
6	12	23
7	21	28
8	20	26
9	20	24
10	19	24
11	15	28
12	16	27
13	15	25
14	19	26
15	14	23
16	12	22
17	16	27
18	14	24

ตารางที่ 17 ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน
19	11	23
20	15	26
21	9	21
22	15	28
23	14	25
24	8	23
25	20	29
26	14	27
27	11	23
28	17	27
29	18	25
30	13	21
31	13	24
32	19	26
33	11	25
34	19	28
35	10	23
คะแนนรวม	521	878
คะแนนเฉลี่ย	14.89	25.09

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA**

1. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้มีทั้งหมด 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้
2. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินทัศนคติและความรู้สึกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค ECOLA
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความและพิจารณาคำตอบที่สอดคล้องกับความคิดเห็นมากที่สุด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยแบ่งระดับคะแนนความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน 3	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค ECOLA

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้						
1	นักเรียนมีความพอใจจากการปฏิบัติกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
2	นักเรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน					
3	ได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดประเด็นสงสัย					
4	นักเรียนพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
5	บรรยากาศการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครู					
ด้านการจัดการเรียนรู้						
1	กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับต่อเนื่อง นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้					
2	กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองเข้ากับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจจุดประสงค์และใจความสำคัญของเรื่องได้ดีขึ้น					
3	กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิดตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีหลักการและมีอิสระ					
4	กระบวนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเป็นระบบ					
5	กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้						
1	นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับเพื่อนในชั้นเรียน					
2	นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน					
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ					
4	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้					
5	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากเรื่องที่อ่าน					

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วใช้ดินสอดำ 2B ระบายวงกลมที่ต้องการ

เมื่อต้องการแก้ไขให้ใช้อย่างลบลบให้สะอาด แล้วจึงระบายวงกลมใหม่ที่ต้องการ

อ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 1-9

พยากรณ์โรคอนาคตด้วยรหัสพันธุกรรม

“ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ” นับเป็นพุทธสุภาษิตระดับคลาสสิกที่ ไม่ว่าใคร ๆ ก็เข้าใจและเห็นชอบด้วยกับคำกล่าวนี้ ยิ่งผู้ที่เคยผ่านโรคร้ายเฉียดตายมาก่อน หรือแม้แต่เจ็บป่วยธรรมดาที่ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ น่าจะมองเห็นสัจธรรมที่เป็นใครก็เล็งได้ยากนี้อย่างแน่นอน

ไม่มีใครรู้ว่าอนาคตเราต้องเจอกับโรคอะไร หรือเป็นอะไรบ้าง แต่ร่างกายของเรากำลังบอกได้แล้ว เมื่อเทคโนโลยีการตรวจโรคไปไกลถึงขั้นที่สามารถตรวจลงลึกถึงระดับพันธุกรรม พร้อมวิเคราะห์และคาดการณ์โรคได้อย่างแม่นยำราวกับมีแม่หม่อมมาคอยกระซิบข้างหูให้เรารู้ล่วงหน้าว่าอนาคตเราต้องเจอกับโรคร้ายหรือไม่ และควรปรับการใช้ชีวิตอย่างไรให้สมดุล

Genetic Testing หรือการตรวจยีนเพื่อค้นหาโรคทางพันธุกรรมคือการตรวจหาความผิดปกติของยีนในร่างกายที่ลงลึกถึงระดับดีเอ็นเอซึ่งอาจเป็นสาเหตุของโรคร้าย เพื่อให้สามารถพยากรณ์อนาคตของสุขภาพได้อย่างแม่นยำ เพียงแค่เก็บตัวอย่างยีนทั้งจากเยื่อในปากหรือน้ำลาย เพื่อนำไปตรวจวินิจฉัย เราก็จะรู้ความเสี่ยงล่วงหน้า เพื่อหาแนวทางป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดโรคของแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม อย่างเช่นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย เสริมโภชนาการ กระทบสภาพแวดล้อมที่ใช้ชีวิต ทั้งนี้โรคที่ตรวจได้จากวิธีนี้ จะต้องเป็นโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมหรือโรคที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของยีนซึ่งมีมากกว่า 300 โรค เช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง (บางชนิด) รวมถึงความผิดปกติแต่กำเนิดด้วย

แม้แต่บางคนที่ยากดูแลสุขภาพในเชิงป้องกัน การตรวจนี้ก็สามารถบอกได้ว่า เราควรกินอะไรถึงไม่อ้วน หรือการออกกำลังกายแบบไหนจะเหมาะสมกับร่างกายของเรามากที่สุด จึงช่วยให้เราออกแบบชีวิตได้ถูกทางหรือคนที่กำลังวางแผนครอบครัวและมีลูกก็สามารถตรวจเพื่อทำนายความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับลูกน้อยจากพันธุกรรมของพ่อและแม่ได้เช่นกัน

เพราะการป้องกันที่ดีที่สุด คือการตรวจพบตั้งแต่เนิ่น ๆ ทุกวันนี้เราไม่จำเป็นต้องรอตั้งรับให้โรคเกิดก่อนแล้วค่อยตรวจรักษาอีกต่อไป แค่ผลตรวจพันธุกรรมที่ในอนาคตจะยิ่งถูกพัฒนาให้เข้าถึงกลุ่มประชากรในวงกว้างได้ ก็สามารถทำนายโรค (ที่อาจเกิด) ในอนาคตได้ เพื่อให้เราเลือกแผน

ป้องกันและดูแลรักษาตัวเองให้ปราศจากโรคภัยใด ๆ เท่านั้นชีวิตก็เหมือนกับได้ลาภดังเช่นพุทธรูปที่กล่าวเอาไว้ในตอนต้นแล้ว

ที่มา : <https://www.creativethailand.org/admin/uploads/images/2564/01>

1. จากบทความข้างต้น Genetic Testing สามารถช่วยเรื่องอะไรได้บ้าง
 - ก. บอกโรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
 - ข. ทำให้เราปราศจากโรคตลอดชีวิต
 - ค. พยากรณ์อนาคตของสุขภาพและลดความเสี่ยงในการเกิดโรค
 - ง. ตรวจหาความผิดปกติของยีนทุกชนิดในร่างกาย
2. หากคุณได้รับผลการตรวจ Genetic Testing ที่บ่งชี้ว่าคุณมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคหัวใจ คุณควรทำอะไรเพื่อป้องกันโรคนี้
 - ก. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกินและออกกำลังกายตามคำแนะนำของแพทย์
 - ข. ไม่ต้องทำอะไร เนื่องจากเป็นเพียงการพยากรณ์
 - ค. รอจนมีอาการของโรคก่อนแล้วค่อยไปพบแพทย์
 - ง. หลีกเลี่ยงการออกกำลังกายเพื่อไม่ให้ร่างกายเหนื่อยเกินไป
3. ชาวข้างต้นตรงกับสำนวนใด
 - ก. กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้
 - ข. ตัดไฟแต่ต้นลม
 - ค. กำแพงมีหู ประตูมีช่อง
 - ง. ข้า ๆ ได้พริ้วเล่มงาม
4. ข้อความ "ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ" เป็นตัวแทนของความเชื่อในสังขารข้อใดต่อไปนี้
 - ก. ความเชื่อในคุณค่าของการรักษาโรค
 - ข. ความเชื่อในพลังของการตรวจสุขภาพ
 - ค. ความเชื่อในความสำคัญของการป้องกันโรค
 - ง. ความเชื่อในคุณค่าของสุขภาพที่ดี

5. ใครต่อไปนี้ใช้ Genetic Testing เกิดประโยชน์สูงสุดกับตนเอง

- ก. เอ นำผลการค้นหาโรคทางพันธุกรรมไปอวดเพื่อนว่าตนแข็งแรง
- ข. บี นำผลการค้นหาโรคทางพันธุกรรมมาวางแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
- ค. ซี นำผลการค้นหาโรคทางพันธุกรรมไปยื่นสมัครงาน
- ง. เค นำผลการค้นหาโรคทางพันธุกรรมไปวางแผนเรื่องการมีลูก

6. ถ้าทุกคนเข้าถึง Genetic Testing จะเกิดผลดีอย่างไรต่อสังคม

- ก. โรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมจะลดลง
- ข. การกลายพันธุ์ของยีนลดลง
- ค. สุขภาพของประชากรโดยรวมในประเทศดีขึ้น
- ง. ประชากรสนใจเรื่องสุขภาพมากขึ้น

อ่านข่าวจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 7 - 12

กรุงเทพฯ อ่วม ค่าฝุ่น PM 2.5 พุ่งเกินมาตรฐาน 50 พื้นที่ เริ่มกระทบสุขภาพ

อัปเดตค่าฝุ่น PM 2.5 เฝ้าระวังในกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบเกินมาตรฐาน อยู่ในระดับสีส้ม เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ 50 พื้นที่ หนักสุดที่ "เขตหนองแขม" พุ่งถึง 60.4 มคก.

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2566 ศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศกรุงเทพมหานคร รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5) ของสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานคร เวลา 07.00 น. ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5) ตรวจวัดได้ 29.3-60.4 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) พบว่าเกินมาตรฐานอยู่ในระดับสีส้ม เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ (มาตรฐานไม่เกิน 37.5 มคก./ลบ.ม.) จำนวน 50 พื้นที่

ข้อเสนอแนะสุขภาพ ระดับสีส้ม (เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ)

ประชาชนทั่วไป: ควรลดเวลาทำกิจกรรมนอกอาคาร และสวมอุปกรณ์ป้องกันเมื่อจำเป็น

กลุ่มเสี่ยง/ผู้ป่วยโรคประจำตัว: หลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้ง หากมีอาการผิดปกติ เช่น ไอ หายใจลำบาก แสบตา เจ็บหน้าอก วิงเวียน หรือหัวใจเต้นผิดปกติ ให้รีบพบแพทย์ทันที

ดัชนีคุณภาพอากาศของสถานีตรวจวัดของกรุงเทพมหานคร : ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพอากาศ เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอุตุนิยมวิทยา พยากรณ์สภาพอากาศ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีหมอกบางในตอนเช้า และอุณหภูมิจะสูงขึ้นอีก 1-2 องศาเซลเซียส

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (คาดการณ์แนวโน้มสภาพอากาศ ที่ส่งผลกระทบต่อฝุ่น PM 2.5 โดยสภาพทางอุตุนิยมวิทยา)

ในช่วงวันที่ 23-26 พ.ย. 66 การระบายอากาศไม่ดี จึงคาดว่าจะทำให้ความเข้มข้นของฝุ่นละอองทรงตัว สำหรับช่วงวันที่ 27-28 พ.ย. 66 การระบายอากาศค่อนข้างดี อาจทำให้ความเข้มข้นของฝุ่นละอองมีแนวโน้มลดลง และคาดการณ์วันนี้ มีหมอกบางในตอนเช้า และอุณหภูมิจะสูงขึ้นอีก 1-2 องศาเซลเซียส

จากการตรวจสอบข้อมูลจุดความร้อน (hotspot) ผ่านดาวเทียม จากหน่วยงาน NASA ไม่พบจุดความร้อนที่ดาวเทียมตรวจพบค่าความร้อนสูงผิดปกติจากค่าความร้อนบนผิวโลกบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สำนักสิ่งแวดล้อมได้ประสานแจ้งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เพิ่มความเข้มงวดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง เพื่อเป็นการบรรเทาความรุนแรงของสถานการณ์ฝุ่นละออง PM 2.5 และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสุขภาพอนามัยของประชาชน

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/2742806>

7. ข้อมูลในช่วงเกี่ยวกับปัญหาใดในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

- ก. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ
- ข. ปัญหาการประชาสัมพันธ์สุขภาพ
- ค. ปัญหาการจราจรในเขตหนองแขม
- ง. ปัญหาการบริหารจัดการของท้องถิ่น

8. จากข่าวข้างต้น ต้องการให้ผู้อ่านปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ติดตามข่าวสารเรื่อง PM 2.5 พุ่งเกินมาตรฐาน อย่างใกล้ชิด
- ข. ประชากรบริเวณเขตหนองแขมควรอพยพออกจากพื้นที่
- ค. ควรลดหรืองดการทำกิจกรรมกลางแจ้ง หากจำเป็นควรมีอุปกรณ์ป้องกัน
- ง. วางแผนการทำกิจกรรมกลางแจ้งช่วงวันที่ 27-28 พ.ย. 66 เพราะการระบายอากาศค่อนข้างดี

9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด

- ก. การระบายอากาศไม่ดีจึงคาดว่าจะทำให้ความเข้มข้นของฝุ่นละอองทรงตัว
- ข. การระบายอากาศค่อนข้างดีอาจทำให้ความเข้มข้นของฝุ่นละอองมีแนวโน้มลดลง
- ค. กรุงเทพฯ อ่วม ค่าฝุ่น PM 2.5 พุ่งเกินมาตรฐาน
- ง. ดัชนีคุณภาพอากาศของกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพอากาศเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ

10. ข้อใดสามารถอนุมานได้จากข่าวข้างต้น

- ก. ถ้าการระบายอากาศค่อนข้างดีความเข้มข้นของ PM 2.5 จะลดลง
- ข. หากอยู่ในบริเวณที่มีค่า PM 2.5 สูง จะทำให้หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ
- ค. ถ้ามีหมอกบางในตอนเช้า ความเข้มข้นของฝุ่นละอองจะลดลง
- ง. หากค่าความร้อนผิวโลกสูงผิดปกติ จะทำให้ PM 2.5 มีความเข้มข้นสูง

11. การกระทำของบุคคลใดได้รับผลเสียมากที่สุด

- ก. แนนใส่หน้ากาก N95 เมื่อต้องทำกิจกรรมกลางแจ้งในวันที่ PM 2.5 มีความเข้มข้นสูง
- ข. แป้งเลือก Work from home ในวันที่ PM 2.5 มีความเข้มข้นสูง
- ค. เคนไปวิ่งออกกำลังกายช่วงหัวค่ำ ในวันที่ PM 2.5 มีความเข้มข้นสูง
- ง. ปอไปว่ายน้ำกลางแจ้ง ในวันที่ PM 2.5 มีความเข้มข้นสูง

12. เมื่อมีอาการเช่น ไอ หายใจลำบาก หรือปวดศีรษะ บุคคลใดต่อไปนี้ปฏิบัติได้เหมาะสมที่สุด

- ก. ลีลลี่หายใจอากาศบริสุทธิ์เป็นสม่ำเสมอ
- ข. ปิ่นารับปรึกษาแพทย์โดยเร็ว
- ค. ญาณ์่าดื่มน้ำมาก ๆ เพื่อลดอาการปวดศีรษะ
- ง. เคนจี้พักผ่อนให้มากขึ้น

อ่านบทความต่อไป นี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 13 – 18

รักในวัยเรียน

“รักในวัยเรียน” ความรักในที่นี้หมายถึงความรักฉันทูสาว หรือจะเรียกอีกอย่างก็คือ “การมีแฟนในวัยเรียน” ความรักต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษไม่ว่าจะเป็นความรักความผูกพันกับเพศเดียวกันหรือต่างเพศ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ จะว่าเป็นธรรมชาติก็พูดได้เช่นกัน เพราะในวัยเด็กเริ่มรุ่นเด็กจะผูกพันสนใจใครบางคนเป็นพิเศษ ก็เนื่องมาจากอิทธิพลของฮอร์โมนซึ่งจะหลั่งออกมาในช่วงของวัยเริ่มรุ่น

นักจิตวิทยาบางท่านกล่าวว่า เด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่มักจะคิดว่า การตื่นตัวทางเพศและการเริ่มสนใจบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษ เรียกว่า “ความรัก” ดังนั้นเมื่อเด็กวัยรุ่นที่เริ่มมีความรู้สึกอย่างนี้ เด็กวัยรุ่นก็จะคิดว่า “ฉันรักคนนี้แล้ว” ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้วเป็นความตื่นเต้น ความสนใจผิวเผินที่เกิดขึ้นเท่านั้น และยังถ้าสังคมรอบตัวโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนให้ความสำคัญกับเรื่อง “ความรักและการมีแฟน” วัยรุ่นจะเกิดพฤติกรรมของการตามอย่างกันได้ง่ายขึ้น มีการเดินจับกันเป็นคู่ ๆ ถ้าคนไหนไม่มีแฟนคนนั้น “แปลก” หรืออะไรทำนองนี้ ซึ่งถ้าค่านิยมของกลุ่มสังคมที่เด็กวัยรุ่นอยู่เป็นลักษณะนี้ก็จะทำให้เด็ก

วัยรุ่นเกิดความรักในวัยเรียนหรือมีแฟนในวัยเรียนได้ง่ายขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความรักของเด็กวัยรุ่นเริ่มรุนแรงเป็นความรักที่ผิวเผิน เกิดเนื่องจากความตื่นตัวทางเพศและการทำตามอย่าง จึงทำให้ความรักในช่วงนี้เป็นความรักที่มีการเปลี่ยนแปลงง่าย ยังไม่ใช่ความรักที่คงทนถาวรเหมือนความรักของผู้ใหญ่ หรือที่เป็นความรักฝรั่งเขาเรียกว่า “Puppy Love” นั่นเอง ความรักเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นเรื่องที่เราหลีกเลี่ยงไปไม่พ้น ถ้าเราพบว่าวัยรุ่นเกิดความรักระหว่างกันและกันฉันทุ่มสาวขึ้นในวัยเรียนเราจะทำอย่างไร ซึ่งในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบาก เพราะในช่วงวัยรุ่น “ความรักเปรียบเสมือนโคลถัก” จะห้ามก็ไม่ได้ ซึ่งถ้าห้ามจะยิ่งเกิดการกดดันและเกิดพฤติกรรมหลบซ่อน เพราะวัยรุ่นเปรียบเสมือนเรือที่แล่นอยู่ในกระแสน้ำที่ไหลเชี่ยว ถ้าเราไปห้ามไปขัดขวางไม่ให้เรือแล่น เรือก็จะแตก ดังนั้นเราจะถือทางเสือเรืออย่างไรที่จะทำให้เรือค่อย ๆ พยุงตัวไปได้จนกว่าจะผ่านกระแสน้ำที่เชี่ยวกรากนี้

ความจริงโดยธรรมชาติของวัยรุ่น ความรักส่วนใหญ่อยู่ไม่นาน วัยรุ่นมีแนวโน้มจะเปลี่ยนคนที่ตนรักไปเรื่อย ๆ แต่เมื่อความรักเกิดขึ้น เราก็ควรเปลี่ยนกระแสน้ำความรักของวัยรุ่นให้เป็นกระแสน้ำความรักที่ดี หรือตามศัพท์สมัยใหม่ เรียกว่า “เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส” นั่นเอง

เราจะเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสได้อย่างไร จริง ๆ แล้วความรักจะเหมือนพลังงานที่มีแรงผลักดันหรือแรงบันดาลใจให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เมื่อเด็กอยู่ในห้วง “ความรัก” เราสามารถกระตุ้นให้เด็กเห็นคุณค่าของความรัก และมีการทำพฤติกรรมบางอย่างเพื่อคนที่ตนรัก เช่น จัดให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันกับคนที่ตนรัก เช่น ช่วยกันเรียน ช่วยกันดูหนังสือ หรือทำงานอดิเรกที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งการสนับสนุนให้ทำกิจกรรมร่วมกันในทิศทางสร้างสรรค์นี้สามารถตอบสนองของการอยากอยู่ใกล้ชิดกันได้ ตลอดจนยังทำให้เด็กเรียนรู้นิสัยที่แท้จริงของกันและกันในทิศทางที่ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง รวมทั้งอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่

ความรักเป็นสิ่งที่ดี ไม่ว่าจะเกิดในผู้ใหญ่ หรือในวัยเรียน ความรักจะสร้างประโยชน์มากมาย ถ้าเรารู้จักเปลี่ยนพลังงานที่เกิดจากความรักให้ไปสู่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสม และเมื่อเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมแล้วพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือพฤติกรรมที่เราไม่ต้องการให้เกิดก็จะไม่เกิดขึ้น

ที่มา : <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/puppy-love>

13. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อใจความสำคัญของบทความข้างต้น
- รักในวัยเรียนเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นกับทุกคน
 - รักในวัยเรียนสามารถเกิดขึ้นได้ ควรนำพลังที่เกิดขึ้นมาใช้ในทางที่ดีและมีประโยชน์
 - ผู้ปกครองควรติดตามดูแลรักวัยรุ่นอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันการเกิดปัญหา
 - หากรักวัยรุ่นได้รับการกดดันจะเกิดพฤติกรรมหลบซ่อน
14. ใครปฏิบัติตนสอดคล้องกับบทความข้างต้น
- แอนนี่บอกคุณแม่เสมอเวลาไปเที่ยวกับแฟน
 - คุณแม่ของหมีจะคอยแอบตามเสมอ เวลาหมีไปเที่ยวกับแฟน
 - ลินพยายามหาแฟน เพื่อที่จะได้เหมือนเพื่อน ๆ ในกลุ่ม
 - ชมพู่ชวนแฟนไปสมัครเข้าชมรม Cover dance ของโรงเรียน
15. “ความรักเปรียบเสมือนโคลีก” ข้อความนี้สอนถึงเรื่องอะไร
- การไปกีดกันคนที่กำลังมีความรัก จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามมา
 - เมื่อมีความรัก ควรรักอย่างตั้งใจให้ดีที่สุด
 - ความรักของวัยรุ่นเป็นความรักที่ไม่มั่นคง และสร้างความเดือดร้อนเสมอ
 - การมีความรักควรอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง
16. ข้อใดไม่สามารถอนุมานได้จากบทความข้างต้น
- ความรักในวัยรุ่นมีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้เสมอ
 - ความรักในวัยเรียนเป็นสิ่งสวยงาม
 - ความรักในวัยเรียนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดพลังและแรงบันดาลใจมากมาย
 - ความรักวัยรุ่นใหญ่มั่นคงกว่าความรักในวัยเรียน
17. จากข้อความ "เราจะเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสได้อย่างไร" บุคคลใดต่อไปนี้เป็นปฏิบัติได้สอดคล้องและเหมาะสมที่สุด
- แม่ของพลอย ให้พลอยเรียนพิเศษทุกวันหลังเลิกเรียนเพื่อลดการใช้เวลากับแฟน
 - แม่ของหลินพยายามความเข้าใจและการสนับสนุนให้ลูกรักแฟนอย่างเต็มที่
 - แม่ของแก้วชวนแก้วและแฟนไปเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์
 - แม่ของโบว์บังคับให้โบว์เลิกกับแฟน เพราะจะได้กลับมาตั้งใจเรียน

18. เหตุการณ์ต่อไปนี สอดคล้องกับคำว่า "ความรักในวัยรุ่นเปรียบเสมือนโคลิก" มากที่สุด

- ก. เบลูรู้สึกซับซ้อนและอ่อนไหวกับรักครั้งใหม่ จนยอมทำทุกอย่าง
- ข. เค็กร้องไห้บ่อย ๆ เพราะคิดว่าแฟนไม่สนใจ
- ค. เรนี้จบความสัมพันธ์กับแฟนที่คบมา 3 ปี เพราะต้องย้ายที่เรียน
- ง. ฟ่ำใสเริ่มรู้สึกเบื่อแฟนที่คบอยู่ปัจจุบัน

อ่านบทโฆษณาต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อที่ 19 – 23

SMOOTIE BLINK BLOCK SPF90PA+ ครีมพิเศษ ครีมเทพ ขาวตะลึงใน 1 วิ !!

SMOOTIE BLINK BLOCK spf90pa+ ชื่อเดิม (เมจิกบล็อก!!)ที่ขายดี ครีมพิเศษ ครีมเทพ ขาวตะลึงใน 1 วิ!!

แพคเกจใหม่คุณภาพคุณ 2 ขายเป็นอันดับ 1

เลขจดแจ้ง 10-1-5617922

สมูทตี้เมจิก กันแดดปกป้อง 150 เท่า กันแดด กันน้ำ ทาแล้วไม่เป็นคราบติดเสื้อผ้า แห้งสนิท เกลี่ยง่ายไม่เหนียว ไม่ติดขน ไม่ต้องตบต้องถูแรง ทาให้ลอง ไม่ติดขนกันน้ำกันเหงื่อไม่ติดเสื้อผ้า

มีให้เลือก 2 เฉดสีเลย คือ สีเบจ สำหรับคนผิวคล้ำ ถึง กลาง สีขาว สำหรับผิวปกติถึงขาว และขาวมาก ไม่วอกไม่เวอร์แน่นอน ขาวสุด ๆ แตกต่าง !!!

สรรพคุณ ทาปุ๊บขาวเนียนปั๊บ โลชั่นกันแดด สุดยอดการปรับผิวขาวดวนทันที กลิ่นหอมหวานนมนวนิลา กลิ่นหอมติดผิวทนนานพร้อมปกป้องผิวจากรังสีแสงแดด 150 เท่า เมื่อใช้คู่กับครีมผิวขาวต่อเนื่องเป็นประจำผิวคุณจะมีขาวอร่าจนน่าตกตะลึง การันตีต้องชอบเป็นตัวขายดีอันดับ 1 ของหมวดผิวตัวขาวใส

ราคา ขนาด M ขนาด 50 g ราคา 480 บาท XL ขนาด 100 g ราคา 580 บาท

ที่มา : <https://forums.chiangraifocus.com/?topic=730863.0#gsc.tab=0>

19. บทโฆษณาข้างต้นนำเสนอสินค้าชนิดใด

- ก. โลชั่นปรับผิวขาว
- ข. โลชั่นผิวหอม
- ค. โลชั่นขัดผิวขาว
- ง. โลชั่นกันแดด

20. จากบทโฆษณาข้างต้น บุคคลใดปฏิบัติตนได้เหมาะสมที่สุด
- แอมมีตรวจสอบเลขจดแจ้งว่าถูกต้องตรงกับสินค้าหรือไม่
 - นัดตีคั้นหาวิธีวิวจากเพจที่ขาย
 - ดริ่มสั่งซื้อมาลองใช้ เพื่อพิสูจน์ว่าได้ผลอย่างไร
 - ก้อยส่งโฆษณาชวนเพื่อนให้ซื้อมาลองใช้ด้วยกัน
21. บทโฆษณาข้างต้นมีกลยุทธ์การใช้ภาษาแบบใด
- ใช้คำอวดอ้างเกินจริง โดยจับจุดอ่อนด้านบุคลิกภาพที่คนให้ความสำคัญ
 - ใช้การอธิบายสรรพคุณที่ครบถ้วน ชัดเจน
 - ใช้ภาษาวัยรุ่น เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นรักสุขภาพ
 - ใช้คำกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
22. นักเรียนควรซื้อผลิตภัณฑ์ตามบทโฆษณาข้างต้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ควรซื้อเพราะสรรพคุณน่าสนใจ
 - ควรซื้อเพราะใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างในขั้นเดียว
 - ไม่ควรซื้อเพราะราคาไม่เหมาะสมกับปริมาณ
 - ไม่ควรซื้อเพราะไม่ระบุส่วนผสมที่ชัดเจน
- อ่านบทโฆษณาต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อที่ 23 – 24

Balans SHOPPING ONLINE ร้านกิจการ

Propolis Plus

บาลานส์ โพรโพลิส พลัส

- เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน**
กระตุ้นเซลล์เม็ดเลือดขาวให้มีประสิทธิภาพ ในการกำจัดเชื้อโรคและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ
- บรรเทาอาการปวด**
ลดการอักเสบของแผล
- บำบัดอาการโรคผิวหนัง**
ได้หลายชนิด รวมทั้งสิว อาการผื่นคัน คานเนื้อตัว โรคหัด โรคเรื้อรัง หูด
- มีฤทธิ์ในการกำจัด**
เชื้อแบคทีเรียและเชื้อรา
- บรรเทาอาการบวม**
เป็นผื่นแดง และคันตาม ผิวหนังของโรคภูมิแพ้

บาลานส์ โพรโพลิส พลัส
สรรพคุณแก้ผิวหนัง สดอาการอักเสบของผิวหนัง

095-495-7828 benjaoil.com balans.official @balans

ที่มา : <https://benjaoil.com/th/products>

23. บทโฆษณาข้างต้นขาดข้อมูลที่จำเป็นส่วนใด

- ก. สถานที่ผลิต
- ข. ส่วนผสมหลักของผลิตภัณฑ์
- ค. ชื่อผู้คิดค้นผลิตภัณฑ์
- ง. สูตรอื่น ๆ ของผลิตภัณฑ์

24. ผลิตภัณฑ์ข้างต้นเหมาะสมกับผู้ใดมากที่สุด

- ก. คุณยายวัย 60 ปี ที่อาศัยอยู่ในชนบท
- ข. คุณหมอยุวัย 45 ปี ที่ทำงานในโรงพยาบาลเอกชน
- ค. แม่ค้าวัย 40 ปี ที่ขายไอศกรีมรถเข็นในกรุงเทพฯ
- ง. พนักงานร้านสะดวกซื้อวัย 25 ปี

อ่านสารคดีต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 25 – 30

มันนิ ซาไก

ในสมัยเด็ก ๆ ผมชอบดูรายการสารคดีเป็นชีวิตจิตใจ มีอยู่ครั้งหนึ่งที่รายการนำเสนอเรื่องราวของชนเผ่าซาไก หลังจากเห็นชนเผ่านี้ผ่านจอทีวีเป็นครั้งแรก ผมถามตัวเองว่า บนโลกมีคนกลุ่มนี้อาศัยอยู่ด้วยหรือ คนที่อยู่ในป่าจริง ๆ เสื้อผ้าก็ไม่ใส่ ความรู้สึกของผมตอนนั้นเต็มไปด้วยความหลงใหลและคำถามมากมายที่ผมต้องการหาคำตอบเกี่ยวกับพวกเขาว่า มีที่มาอย่างไรและใช้ชีวิตอย่างไรบ้าง

ผมค้นหาข้อมูลมาระยะหนึ่งก็พบว่า ชาวมันนิ หรือที่คนไทยเรียกเงาะป่าซาไก เป็นชาวพื้นเมืองในพื้นที่ป่าภาคใต้ของไทย ปัจจุบันอาศัยอยู่บริเวณเทือกเขาบรรทัด บริเวณจังหวัดพัทลุง ตรัง สตูล และสงขลา มันนิจะอาศัยอยู่ใน “ทับ” ลักษณะเป็นกระท่อมขนาดเล็กสร้างด้วยไม้และใช้ใบตองมุงหลังคา โดยนิยมก่อกองไฟเพื่อความอบอุ่นในกระท่อมตลอดเวลา

วินาทีที่ผมก้าวเท้าเข้าไปในหมู่บ้านของชนเผ่ามันนิ ซาไก ภาพที่เห็นคือ มีเด็กคนหนึ่งใส่กางเกงขาสั้นสีชมพู ไม่ใส่รองเท้า มายืนรอมผมตรงทางเข้าหมู่บ้านแล้วก็จ้องมองผม

สายตาคุณนั้นคงเต็มไปด้วยความสงสัยว่า เจ้านี้เป็นใคร มาทำอะไรในหมู่บ้านฉัน

ผมหอบเสปียงที่ซื้อมาบริจาคติดตัวมาด้วย เช่น ข้าวโพดและหัวมัน เพราะชาวมันนินิยังเคยชินกับการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม ของกินและของใช้ส่วนใหญ่หามาจากในป่า บางคนก็ไม่ใส่เสื้อผ้า สิ่งเหล่านี้แสดงถึงตัวตนของชาวมันนิอย่างแท้จริง มันเป็นความรู้สึกที่ตันตันใจที่ได้มีโอกาสพบเจอพวกเขา เพราะทำให้ผมเข้าใจโลกแห่งความเป็นจริงมากขึ้น โลกที่สื่อดิจิทัลและอีกหลาย ๆ สิ่งในชีวิตประจำวันของ

มนุษย์ไม่สามารถเข้าถึงได้ ชาวมันนีใช้ประโยชน์จากสิ่งที่พวกเขาหาได้จากในป่ามาใช้เพื่อดำรงชีวิตในแต่ละวัน

ผมมีโอกาสพูดคุยกับครูณัฐ ครูจิตอาสาที่มาสอนหนังสือให้ชนเผ่ามันนีเป็นคนแรก ครูณัฐสอนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์พื้นฐานให้พวกเขามาประมาณ 2 ปี

“ผมถามครูณัฐว่าอะไรเป็นจุดเริ่มต้นที่มาสอนหนังสือที่หมู่บ้านซาไกแห่งนี้”

“ครูจำได้ว่าครั้งแรกที่เดินเข้ามาบริเวณหมู่บ้าน ทุกคนวิ่งเข้าไปหลบในบ้านของตัวเองหมดเลย เพราะเขากลัวและไม่รู้ว่าเราเป็นใครมาจากไหน หลังจากนั้นเราก็พยายามเข้ามาหาพวกเขาทุกวัน จนเขารู้สึกชินกับเรา แต่ทุกครั้งที่เราเดินเข้าไปในหมู่บ้าน สายตาของเด็ก ๆ เหล่านั้นที่จ้องมองมาที่เราเต็มไปด้วยความสงสัย เพราะพวกเขาไม่มีโอกาสไปโรงเรียน และขาดโอกาสในด้านอื่น ๆ ด้วย เราเลยตัดสินใจเป็นครูอาสาสอนหนังสือให้พวกเขา ครูเปรียบพวกเขาเหมือนพี่น้อง ไม่ได้คิดแค่ว่าเขาเป็นเพียงชนเผ่าเผ่าหนึ่ง เราเคารพและนับถือวิถีชีวิตและตัวตนที่พวกเขาเป็น พวกเขาจึงควรที่จะได้รับโอกาสเหล่านั้นและครูก็มีความสุขที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการมอบโอกาสให้พวกเขา เป็นความสุขที่ครูไม่สามารถอธิบายเป็นคำพูดได้ แต่ครูมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือพวกเขา” ครูณัฐกล่าว

เมื่อกาลเวลาผ่านไป ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเสมอ จากเดิมที่ชาวมันนีไม่เคยมีเสื้อผ้า ปัจจุบันหลังจากเป็นที่รู้จักในหมู่ผู้คนมากขึ้น การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน ผู้คนนำสิ่งของมาบริจาค อาทิเช่น เสื้อผ้า เครื่องครัวและสิ่งของที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

การเดินทางครั้งนี้ทำให้ผมเข้าใจการใช้ชีวิตแบบ“พอเพียง” มากขึ้น สำหรับผมการอยู่อย่างพอเพียงควรจะเป็นชีวิตที่เรียบง่าย มีความพอประมาณและมีเหตุผล ความพอประมาณคือความพอดีที่ไม่มากและไม่น้อยเกินไป โดยต้องไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น ชาวมันนีดำรงชีวิตอยู่ได้โดยปราศจากเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่างที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ถึงแม้โลกภายนอกสามารถเข้าถึงชาวมันนีได้มากขึ้น แต่ชาวมันนียังคงยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมของชนเผ่าตนเอง

นั่นแสดงถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของชาวมันนี ซึ่งแฝงด้วยความสวยงามอยู่ภายใน

บางคนมีกำลังมากพอที่จะใช้จ่ายสิ่งต่าง ๆ แต่ชีวิตกลับเต็มไปด้วยความทุกข์ ในทางกลับกันบางคนมีสิ่งที่อยู่ในความครอบครองน้อย แต่ชีวิตกลับมีความสุข เพราะเขาไม่ยึดติดกับสิ่งใดมากเกินไป มนุษย์เกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะและสภาพแวดล้อมต่างกัน แต่สำหรับผม ไม่ว่าจะเกิดมาอยู่ในฐานะไหน เราเข้าใจดีหรือยังว่า จุดมุ่งหมายและความต้องการในชีวิตเราคืออะไร แล้วสิ่งเหล่านั้นจะส่งผลต่อคนรอบข้างเราอย่างไร หน้าที่ของมนุษย์ที่ดีไม่ใช่แค่รักคนในครอบครัว แต่ต้อง

คิดถึงคนรอบข้างด้วย ส่วนในเรื่องจริยธรรมก็อยู่ที่เรามองเห็นตัวเองว่าเป็นมนุษย์ที่ดีหรือไม่ จริยธรรมเกิดจากสติ เมื่อเราทำดีแล้วเราจึงมีความรู้และปัญญา การที่เราเป็นแบบอย่างที่ดีให้คนในครอบครัวคนรอบข้างก็จะทำตามเราเพราะคิดว่านั้นคือสิ่งที่ดี คนทุกคนล้วนมีคุณค่า ถ้าทุกคนทำแต่สิ่งดี ๆ ได้ ชีวิตเราก็จะมีแต่เรื่องดี ๆ

ที่มา : <https://www.sarakadee.com>

25. แนวคิดหลักของสารคดีข้างต้นคือข้อใด

- ก. การได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวมัณนิ
- ข. การมีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่น
- ค. การมีความสุขโดยการพอใจในสิ่งที่ตนมี
- ง. การไม่เบียดเบียนผู้อื่น

26. ข้อใดต่อไปนี้**ไม่**ควรปฏิบัติ

- ก. การแบ่งปันความรู้ให้ชาวมัณนิเพื่อให้เกิดการพัฒนา
- ข. การไปเยี่ยมชาวมัณนิ และบริจาคสิ่งของเสื้อผ้าเพื่อให้ตนเองมีความสุขใจ
- ค. การเข้าไปศึกษาข้อมูลชาวมัณนิ เพื่อให้ความช่วยเหลือในเรื่องขาดแคลน
- ง. การนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวิถีชีวิตชาวมัณนิ มานำเสนอต่อสาธารณะ

27. ข้อใดต่อไปนี้**เป็น**ข้อคิดเห็นของผู้เขียน

- ก. มีเด็กคนหนึ่งใส่กางเกงขาสั้นสีชมพู ไม่ใส่รองเท้า มายืนรอผมตรงทางเข้าหมู่บ้าน
- ข. ครูจำได้ว่าครั้งแรกที่เดินเข้ามาบริเวณหมู่บ้าน ทุกคนวิ่งเข้าไปหลบในบ้านของตัวเองหมดเลย
- ค. ในสมัยเด็ก ๆ ผมชอบดูรายการสารคดีเป็นชีวิตจิตใจ
- ง. สายตาคู่นั้นคงเต็มไปด้วยความสงสัยว่า เจ้านี้เป็นใคร มาทำอะไรในหมู่บ้านฉัน

28. ข้อใด**ไม่**สามารถอนุมานได้จากสารคดีข้างต้น

- ก. ชาวมัณนิไม่ชอบความเจริญก้าวหน้าหรือการเปลี่ยนแปลง
- ข. ชาวมัณนิอยากมีโอกาสได้เรียนหนังสือ
- ค. ครูผู้สูงส่งสารเด็ก ๆ ชาวมัณนิจึงมาเป็นครูอาสา
- ง. ความสุขในชีวิตขึ้นอยู่กับความพอใจของเรา

29. ชนเผ่ามັນนิเป็นกลุ่มคนเช่นไร
- ก. ไม่รับการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก
 - ข. กลัวการเผชิญหน้ากับคนภายนอก
 - ค. รู้จักเรียนรู้และปรับตัว
 - ง. ซอบออยู่อย่างสันโดษ
30. ชนเผ่ามັນนิควรปฏิบัติตนอย่างไรในยุคปัจจุบันจึงจะเกิดผลดีที่สุด
- ก. ยึดมั่นถือมั่นในวัฒนธรรมดั้งเดิมของชนเผ่า
 - ข. เรียนรู้และปรับตัวให้อยู่ในโลกยุคปัจจุบันอย่างมีความสุข
 - ค. เรียนรู้และแสวงหาความเจริญก้าวหน้าให้กับคนในชนเผ่า
 - ง. ไม่รับข่าวสารจากภายนอกจนเกินไป เพื่อคงวิถีชีวิตดั้งเดิม

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชา ภาษาไทย 1 รหัสวิชา ท31101

ภาคเรียนที่ 1/2567

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เรื่อง การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ

ครูผู้สอน นางสาวปรียาภรณ์ ดวงทอง

จำนวน 2 คาบเรียน (100 นาที)

1. สาระที่ / มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/3 ตรวจสอบ วิเคราะห์ และเสนอข้อคิดเห็นต่อบทอ่านอย่างมี
หลักการและเหตุผล

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/4 คาดการณ์แนวโน้มของเหตุการณ์จากบทอ่าน พร้อมทั้ง
ประเมินสาระสำคัญเพื่อประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน

ท 1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6/5 เสนอความเห็นต่อสิ่งที่อ่านทั้งในเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์
พร้อมแสดงข้อโต้แย้งและความคิดใหม่อย่างมีเหตุมีผล

3. สาระสำคัญ

การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ คือ กระบวนการที่ผู้อ่านพิจารณาและ
ประเมินเนื้อหาข่าวสารอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้ทักษะและความรู้เพื่อแยกแยะข้อมูลที่ถูกต้อง
เชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์จากข้อมูลที่อาจบิดเบือน หรือไม่ครบถ้วน การอ่านข่าวสารอย่างมี
วิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านไม่ตกเป็นเหยื่อของข้อมูลที่ผิดพลาดหรือการโฆษณาชวนเชื่อ

4. สาระการเรียนรู้

การอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

5.1 นักเรียนสามารถอธิบายหลักการของการอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมี
วิจารณญาณได้อย่างถูกต้อง (K)

5.2 นักเรียนสามารถอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้อย่างมีวิจารณญาณ (P)

5.3 นักเรียนแสดงความสนใจและตั้งใจอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ (A)

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร	☒ 6.2 ความสามารถในการคิด
☒ 6.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา	☒ 6.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☒ 6.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

7. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ECOLA

คาบที่ 1

7.1 ครูเริ่มต้นชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ด้วยคำถามปลายเปิด เช่น

- มีผู้ปกครองหรือนักเรียนคนใดที่ยังอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ไหม
- ทุกคนเคยอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์บ้างไหม
- นักเรียนคิดว่าหนังสือพิมพ์มีความน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

7.2 ครูอธิบายหลักการอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ และแจกใบกิจกรรมการอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น โดยให้นักเรียนตอบคำถามส่วนที่ 1 ในใบกิจกรรม

7.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน (Setting a communication purpose for reading)

7.3.1 ครูแจ้งหัวข้อข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ให้นักเรียนทราบ

7.3.2 ให้นักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ต้องการจะทราบ) ในการอ่าน จากหัวข้อ

ข่าวที่ครูแจ้งลงในใบกิจกรรมที่ครูแจกให้ โดยเขียนในรูปแบบของคำถามคนละ 5 คำถาม ลงในใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนที่ 2

ตัวอย่าง

- ข่าวนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง... ว่าอย่างไร
- จะได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็น... ว่าอย่างไร
- ข่าวนี้ให้ประโยชน์ในเรื่อง... อย่างไร

7.4 อ่านในใจเพื่อค้นหาวัตถุประสงค์และบรรทัดฐานของสิ่งที่อ่าน (Silent reading for a purpose and criterion task)

7.4.1 ครูแจกเนื้อหาข่าวให้นักเรียน โดยครูแจ้งให้นักเรียนคำนึงถึงคำถามที่ได้กำหนดไว้ และหาคำตอบเพื่อเตรียมตอบคำถามที่ตนเองได้ตั้งขึ้น

7.4.2 นักเรียนอ่านข่าวที่ได้รับในใจ

7.5 ตกผลึกความเข้าใจผ่านการเขียน (Crystalizing comprehension through writing)

นักเรียนตอบคำถามที่ตนเองกำหนดลงบนใบใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนที่ 3 ที่นักเรียนได้เขียนคำถามเอาไว้ ถ้าหากยังมีคำถามที่ยังไม่สามารถหาคำตอบได้ ให้เก็บคำถามนั้นไว้ปรึกษากับเพื่อนในชั้นต่อไป

คาบที่ 2

7.6 อภิปรายบทเรียน (Discussing the lesson)

7.6.1 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยครูแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถ

7.6.2 ครูแจกใบกิจกรรมอภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ และป้ายหมายเลข (1-4) ให้นักเรียนทุกกลุ่มคนละ 1 ป้าย

7.6.3 นักเรียนร่วมกันอภิปรายผลที่เกิดจากการอ่านข่าวที่ได้รับ โดยเริ่มจากนักเรียนที่ถือป้ายหมายเลข 1 ของแต่ละกลุ่มนำเสนอก่อน ครูจับเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลานักเรียนที่ถือป้ายหมายเลข 2 3 และ 4 นำเสนอของตนเองตามลำดับ

7.6.4 นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และเปรียบเทียบคำตอบของตนเองกับของสมาชิกในกลุ่มเพื่อหาประเด็นข้อสรุปร่วมกันเป็นกลุ่ม ช่วยกันตอบคำถามในส่วนที่ตนเองไม่สามารถคิดหาคำตอบ จากข่าวที่อ่านได้ และช่วยกันตอบคำถามในใบกิจกรรมอภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

7.7 ขึ้นเขียนและเปรียบเทียบ (Writing and comparing : Before and after.)

7.7.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนสรุปการอ่านข่าวที่ได้รับ ลงในใบกิจกรรมการอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนที่ 4

7.7.2 ผู้แทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม พุดนำเสนอการอภิปรายของกลุ่มหน้าชั้นเรียน เพื่อให้สมาชิกทุกคนในชั้นเรียนได้ร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นอีกครั้ง

7.7.3 นักเรียนตอบคำถามลงในใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนที่ 5 และ ส่วนที่ 6

7.7.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้อ่าน

8. สื่อการเรียนรู้

8.1 หัวข้อข่าว 1 หัวข้อ

8.2 เนื้อหาข่าว 1 เรื่อง

8.3 ป้ายหมายเลข 1-4

9. แหล่งเรียนรู้

-

10. ภาระงาน/ชิ้นงาน

10.1 ใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

10.2 ใบกิจกรรม อภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการของการอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณได้อย่างถูกต้อง (K)	ตรวจใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	แบบประเมินใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์
2. ผู้เรียนสามารถอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้อย่างมีวิจารณญาณ (P)	ตรวจใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ และใบกิจกรรม อภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	แบบประเมินใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ และแบบประเมินใบกิจกรรม อภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์
3. ผู้เรียนแสดงความสนใจและตั้งใจอ่านวิเคราะห์ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ (A)	สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม

หัวข้อข่าว

รพภ.รับบท'ผกก.'
ตีมนทมนอ100ล.

รปภ.รับบทผกก. ต้มหม้อ 100 ล้าน อยู่แก๊งคอลเซมร ตร.ตามลากคอได้

ตำรวจหลายแก๊งคอลฯรวบหนุ่ม รปภ.หลอกอดีตแพทย์หญิงสูญเงินกว่า 100 ล้านบาท หลัง ออกอุบายมีพัสดุดึกดำบรรพ์อ้างตัวเป็น ผกก.สภ.เมืองเชียงราย พุดหวานล้อมจนเกิดความหวาดกลัว สารภาพไปทำงานในเพจกาสิโนต้องเดินทางไปกัมพูชา เมื่อไปถึงกลับเป็นแก๊งคอลฯสั่งให้พุดตามบท หลอกเหยื่อแลกกับเงินค่าตอบแทน

ตำรวจจับกุมหนุ่ม รปภ.เครือข่ายแก๊งคอลเซ็นเตอร์รายนี้ เปิดเผยบายวันที่ 18 ส.ค. พล.ต.ท.วรวัฒน์ วัฒนนครบัญชา ผบช.สอท. พล.ต.ต.สถิตย์ พรหมอุทัย ผบก.สอท.3 สั่งการให้ พ.ต.อ. พงศ์นรินทร์ เหล่าเขตกิจ ผกก.วิเคราะห์ข่าวและเครื่องมือพิเศษ บก.สอท.3 พ.ต.ท.ศราวุธ เดชศรี รอง ผกก.วิเคราะห์ข่าวฯ บก.สอท.3 พ.ต.ท.อนุสรณ์ อธิรุณพงษ์ รอง ผกก.วิเคราะห์ข่าวฯ บก.สอท.3 พ.ต.ท.ภาคภูมิ บุญเจริญพานิช รอง ผกก.วิเคราะห์ข่าวฯ บก.สอท.3 นำกำลังจับกุมนายชลวิชา ปานสมุทร อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 19 หมู่ 4 ต.เจ็ดริ้ว อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร ตามหมายจับในความผิดฐาน “ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยการแสดงเป็นคนอื่น, ร่วมกันเป็นอั้งยี่, ร่วมกันเป็นช่องโหว่, ร่วมกันมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ, ร่วมกันโดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือ และร่วมกันฟอกเงิน”

คดีนี้สืบเนื่องจากอดีตแพทย์หญิง แผนกอายุรกรรม เกษียณอายุราชการ ที่ จ.ชุมพร ถูกแก๊งคอลเซ็นเตอร์หลอกว่ามีพัสดุดึกดำบรรพ์ส่งถึงผู้เสียหาย คนร้ายอ้างตัวเป็น ผกก.สภ.เมืองเชียงราย คุยให้ผู้เสียหายเกิดความกลัวต้องถูกดำเนินคดี หลอกล่อให้โอนเงินไปทั้งสิ้น 101,871,381 บาท เหตุเกิดเมื่อเดือน ก.ย.65

ต่อมาเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวน กก.วิเคราะห์ข่าวและเครื่องมือพิเศษ บก.สอท.3 สืบสวนแกะรอย จนทราบว่า นายชลวิชาทำหน้าที่รับบทเป็น ผกก.สภ.เชียงราย นำกำลังเข้าจับกุมในพื้นที่ หมู่ 5 ต.ท่าด่าง อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์ สารภาพว่า เดิมเคยประกอบอาชีพเป็น รปภ. แต่มีปัญหาทางการเงินไปสมัครงานผ่านเพจหางานกาสิโนในเฟซบุ๊ก แอดมินเพจแจ้งว่า ลักษณะการทำงานให้เป็นแอดมินตอบโต้ลูกค้าต้องเดินทางข้ามชายแดนทางพื้นที่ อ.อรัญ ประเทศ จ.สระแก้ว เพื่อไปยังประเทศกัมพูชา

นายชลธิชาเปิดเผยว่า เมื่อไปถึงพบว่า เป็นแก๊งคอลเซ็นเตอร์หลอกวงเหยื่อโอนเงิน จะมีคนสอนให้พูดตามสคริปต์ให้รับบทเป็น ผกก.สภ.เมืองเชียงราย มีสัญญาการทำงาน 6 เดือน มีค่าตอบแทน 30,000 บาทต่อเดือน และจะได้รับค่าคอมมิชชั่นเพิ่มหากทำงานได้ยอดตามเป้า เมื่อครบกำหนด 6 เดือน เดินทางกลับมาประเทศไทยและถูกจับกุมในที่สุด

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 19 สิงหาคม 2566

ใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

ชื่อ-สกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ส่วนที่ 1 ให้นักเรียนอธิบายหลักการของการอ่านข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีวิจารณญาณ

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนตั้งคำถาม จากหัวข้อข่าวที่ครูแจ้ง

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....

ส่วนที่ 3 อ่านข่าวที่ได้รับ แล้วหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 (ข้อใดยังไม่ได้คำตอบให้เว้นเอาไว้ก่อน)

- คำตอบ 1).....
- คำตอบ 2).....
- คำตอบ 3).....
- คำตอบ 4).....
- คำตอบ 5).....

เข้ากลุ่มอภิปราย

ส่วนที่ 4 สิ่งที่ได้รับจากการอภิปรายกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

ฟังกลุ่มอื่นนำเสนอข้อมูล

ส่วนที่ 5 เขียนเปรียบเทียบข้อมูลของตนเองและข้อมูลที่ได้รับจากการฟังกลุ่มอื่นนำเสนอ

.....

.....

.....

ส่วนที่ 6 ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

6.1 จากข่าวที่ได้อ่านนักเรียนคิดว่ามีข้อมูลหรือมุมมองใดที่ขาดหายไปในการรายงานข่าวนี้หรือไม่ และข้อมูลหรือมุมมองนั้นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

6.2 นักเรียนจะสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งใดเพื่อมาสนับสนุนหรือยืนยันข้อมูลของข่าวที่ได้รับ

.....

.....

.....

6.3 นักเรียนคิดว่าข่าวนี้เหมาะสมกับบุคคลกลุ่มใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

6.4 นักเรียนคิดว่าข่าวนี้มีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

6.5 นักเรียนจะนำข้อมูลที่ได้รับจากข่าวนี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ใบกิจกรรม อภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนและสมาชิกในกลุ่มตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากข้อมูลที่ได้อ่าน นักเรียนคิดว่าแหล่งข่าวนั้นมีความเชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. ในเนื้อหาข่าวมีการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนหรือไม่ ถ้ามีให้ยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าปัญหาที่พบจากข่าวข้างต้นคือสิ่งใด

.....

.....

.....

4. จากข่าวข้างต้น นักเรียนจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างไร

.....

.....

.....

5. หากเหตุการณ์ในข่าวเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ..... เลขที่.....

2. ชื่อ..... เลขที่.....

3. ชื่อ..... เลขที่.....

4. ชื่อ..... เลขที่.....

เกณฑ์การประเมินใบกิจกรรม การอ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
การระบุข้อเท็จจริงและความคิดเห็น	ระบุข้อเท็จจริงและความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน	ระบุข้อเท็จจริงและความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน แต่ไม่ครบถ้วนทุกประเด็น	ระบุข้อเท็จจริงและความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วนทุกประเด็น	ระบุข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นได้ แต่ไม่ถูกต้อง
การตรวจสอบแหล่งที่มาของข่าว	ตรวจสอบและระบุแหล่งที่มาได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนตามประเด็นต่อไปนี้ - ชื่อแหล่งที่มา - ชื่อผู้เขียน - วันที่เผยแพร่ - การอ้างอิงแหล่งข้อมูลอื่น	ตรวจสอบและระบุแหล่งที่มาได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ขาด 1 ประเด็น	ตรวจสอบและระบุแหล่งที่มาได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ขาด 2 ประเด็น	ตรวจสอบและระบุแหล่งที่มาได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ขาด 3-4 ประเด็น
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมตามประเด็นต่อไปนี้ - วิเคราะห์วัตถุประสงค์ - วิเคราะห์ความเชื่อมโยงและผลกระทบ	วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมแต่ขาดรายละเอียด 1 ประเด็น	วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมแต่ขาดรายละเอียด 2 ประเด็น	วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมแต่ขาดรายละเอียด 3-4 ประเด็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	- วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอข่าว - ประเมินคุณค่าของข่าว			
การแสดงเจตคติอย่างมีวิจาร์ณญาณ	แสดงเจตคติอย่างมีวิจาร์ณญาณสามารถตั้งคำถามได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ตามประเด็นต่อไปนี้ - ตั้งคำถามเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล - เปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งที่มาต่าง ๆ - พิจารณาข้อโต้แย้งและหลักฐานจากทุกด้านอย่างเป็นธรรม	แสดงเจตคติอย่างมีวิจาร์ณญาณสามารถตั้งคำถามได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ แต่ขาดรายละเอียด 1 ประเด็น	แสดงเจตคติอย่างมีวิจาร์ณญาณสามารถตั้งคำถามได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ แต่ขาดรายละเอียด 2 ประเด็น	แสดงเจตคติอย่างมีวิจาร์ณญาณสามารถตั้งคำถามได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ แต่ขาดรายละเอียด 3 ประเด็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
การสรุปประเมิน	สามารถสรุปเนื้อหาข่าวได้ อย่างชัดเจน มีเหตุผล มี วิจาร์ณญาณ และเชื่อมโยงกับ ประสบการณ์ ส่วนตัวหรือ ความรู้เดิม	สามารถสรุปเนื้อหาข่าวได้ อย่างชัดเจน มีเหตุผล และมี วิจาร์ณญาณ	สามารถสรุปเนื้อหาข่าวได้ อย่างมีเหตุผล และมี วิจาร์ณญาณ แต่ ยังอธิบายไม่ ชัดเจน	ไม่สามารถสรุปเนื้อหาข่าวได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
14-16	ดี
10-13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ ดี

เกณฑ์การประเมินใบกิจกรรมกลุ่ม อภิปรายข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
ความเข้าใจในเนื้อหาและการวิเคราะห์	นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ มีความเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจนและเป็นระเบียบ	นำเสนอข้อมูลที่มีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างชัดเจน	นำเสนอข้อมูลที่มีความเข้าใจในเนื้อหา แต่ยังขาดความลึกซึ้งในการวิเคราะห์	การนำเสนอข้อมูลที่ยังขาดความเข้าใจในเนื้อหาและการวิเคราะห์
การอภิปรายและการตอบคำถาม	มีการอภิปรายและเสนอความคิดเห็นที่มีความสร้างสรรค์ สมเหตุสมผล และตอบคำถามได้อย่างเหมาะสม	มีการอภิปรายและเสนอความคิดเห็นที่มีความสมเหตุสมผล ตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล	มีการอภิปรายและเสนอความคิดเห็น แต่ตอบคำถามไม่ครบถ้วน หรือไม่มีเหตุผล	มีข้อบกพร่องในการอภิปรายและเสนอความคิดเห็น ตอบคำถามไม่สมเหตุสมผล หรือไม่ครบถ้วน
การทำงานร่วมกัน	มีการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสม	มีการทำงานเป็นทีม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่มชัดเจน	ทำงานร่วมกันได้แต่ มีความไม่สม่ำเสมอในการแบ่งหน้าที่และรับผิดชอบ	ขาดความสม่ำเสมอในการทำงานเป็นทีม และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ
คุณภาพของการนำเสนอ	นำเสนอข้อมูลอย่างมีอาชีพ มีการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและทำให้	นำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ มีการใช้สื่อเพื่อการนำเสนอ	นำเสนอข้อมูลอย่างเหมาะสมแต่อาจขาดความ	การนำเสนอข้อมูลยังขาดความเป็นระเบียบ และการ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	การนำเสนอมีความโดดเด่น		ครบถ้วนในการนำเสนอ	ใช้สื่อที่ไม่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ ดี

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
การสื่อสาร	แสดงความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ชัดเจน มีการอธิบายอย่างละเอียด และรับฟังสมาชิกกลุ่มเสนอความคิดเห็นอย่างตั้งใจ	แสดงความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และรับฟังสมาชิกกลุ่มเสนอความคิดเห็น	ไม่แสดงความคิดเห็น แต่รับฟังสมาชิกกลุ่มเสนอความคิดเห็นอย่างตั้งใจ
ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสมบูรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสม	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสมบูรณ์ แต่มีข้อผิดพลาด	ไม่สามารถรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสมบูรณ์ได้
ความร่วมมือ	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมจนลุล่วง สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม แต่ไม่จบกระบวนการ	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และไม่ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม
การจัดการเวลา	มีการวางแผนกับสมาชิกในกลุ่มเรื่องการจัดการเวลา และสามารถทำกิจกรรมให้ลุล่วงได้ตามเวลาที่กำหนด	มีการวางแผนกับสมาชิกในกลุ่มเรื่องการจัดการเวลา แต่ไม่สามารถทำกิจกรรมให้ลุล่วงได้ตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีการวางแผนกับสมาชิกในกลุ่มเรื่องการจัดการเวลา และไม่สามารถทำกิจกรรมให้ลุล่วงได้ตามเวลาที่กำหนด
ความคิดสร้างสรรค์	เสนอความคิดใหม่ ๆ หรือแนวทางที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ได้	เสนอความคิดใหม่ ๆ หรือแนวทางที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ได้	ไม่เสนอความคิดใหม่หรือแนวทางในการ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	คำตอบครบถ้วนทุกประเด็น อย่างถูกต้องและเหมาะสม	คำตอบครบถ้วนทุกประเด็น	หาคำตอบให้กับสมาชิกในกลุ่ม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดีมาก
10-12	ดี
7-9	พอใช้
ต่ำกว่า 7	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ ดี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวปรียามรณ์ ดวงทอง

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2561 สำเร็จการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2563 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

